Zafer bayramı memleketin her tarafında büyük şenliklerle kutlulandı.

AKŞAM

Bu sene zabit çıka gençlerimize dün m rasimle diplomal tevzi edildi.

Sene 18 — No. 6419 — Fiatı her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ — 31 AĞUSTOS 1936

Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Kli

Leh büyük erkânıharbiye reisi Parise geldi

Askerî meselelerden başka malî ve ekonomik işler de görüşülecekmiş

Paris 30 (Akşam) — Leh ordusu büyük erkânıharbiye reisi general Rydz Smigly bugün saat on dördü on beş geçe Parise vasıl olmuş, istasyonda parlak surette karşılanmıştır. Yarın harbiye nazırı tarafından şerefine bir öğle ziyafeti verilecektir. Hariciye nazırı ve reisicumhur tarafından da ziyafetler verilecektir.

General Smigly, Şalon civarında yapılacak manevrada bulunacak, tayyare fabrikalarını, Verdun harp sahasını ve şark istihkâmlarını gezecektir.

Bu ziyaret bütün Fransız mahafili tarafından memnuniyetle karşılanmıştır. Fransız mahafili, Almanyanın askerî hazırlıkları karşısında sulhü korumak için sıkı bir Fransız - Leh elbirliği lâzım geldiğini söylemekte ve Lehistanın da bu lüzumu hissettiği anlaşıldığını ilâve etmektedir.

GAZETELER NE DİYORLAR ?

Paris 30 (Akşam) — Gazeteler, Leh ordusu büyük erkânıharbiye reisi general Rydz Smiglinin Parisi ziyareti münasebetile uzun makaleler yazıyorlar. Bütün gazeteler bu ziyaretin alelâde bir nezaket ziyareti telâkki edilemiyeceğini, Fransız - Leh münasebatında yeni ve müsmir bir devre açacağını söylüyorlar. Gazeteler Fransız-Leh ittifakının sulh için kuvvetli bir teminat olduğunu yazarak diyorlar ki:

«Bu ittifak hiç kimseye karşı değildir. Sırf tedafüî mahiyettedir. Leh büyük erkânıharbiye reisi yalnız askerî meseleleri değil, iki memleketi alâkadar eden malî ve ekonomik işleri de görüşecektir.»

Komünist fırkası umumî kâtibi M. Tharez Humanitè gazetesinde «Yaşasın Lehistan» başlıklı bir makale neşrederek diyor ki: «General Rydz Smiglyyi selâmlıyan çalışkan millet ve Fransa komünistleri namına, harbi geriletmek istiyenlerin cümlesiyle birlikte, yürekten haykırıyoruz: «Yaşasın Lehistan»

LEH GAZETELERİ NE DİYORLAR?

Varşova 30 (A.A.) — Leh ordusu şefi ve Lehistan devleti ikinci şahsiyeti general Rydz Smiglinin Parisi ziyareti, Leh efkârı umumiyesinde şiddetli bir alâka uyandırmıştır. Siyasî mahfeller, bunun bir nezaket ziyaretinden ibaret olmadığını, belki, beynelmilel siyasî vaziyetteki endişe verici yeni unsurların karşısında Fransız - Leh ittifakının katî surette takviyesinin temenni edildiğini tebatüz ettirmekte müttefiktirler.

Matbuat, general Rydz Smiglinin tıpkı Varşovaya gelen general Gamelin gibi, Viyanadan ve İsviçreden geçen yolu intihap etmesindeki mânanın ehemmiyetini tebarüz ettiriyor.

Çanakkalede Mehmet çavuş anıtına çelenk kondu

Bir dakika sükût edildi Büyük Kurtarıcıya tazim telgrafları çekildi

Çanakkale 30 (Akşam) — Mehmed Çavuş anıtına Büyük Millet Meclisi namına çelenk koyacak olan reis vekillerinden Tevfik ve Nuri Conkerin başkanlıklarındaki on iki mebus İzmir ekspres deniz postasile geldiler. Saat 11 de Maydosa geçildi. Çanakkaleden misafirlere vali Nizami Ata-

(Devamı 4 üncü sahifede)

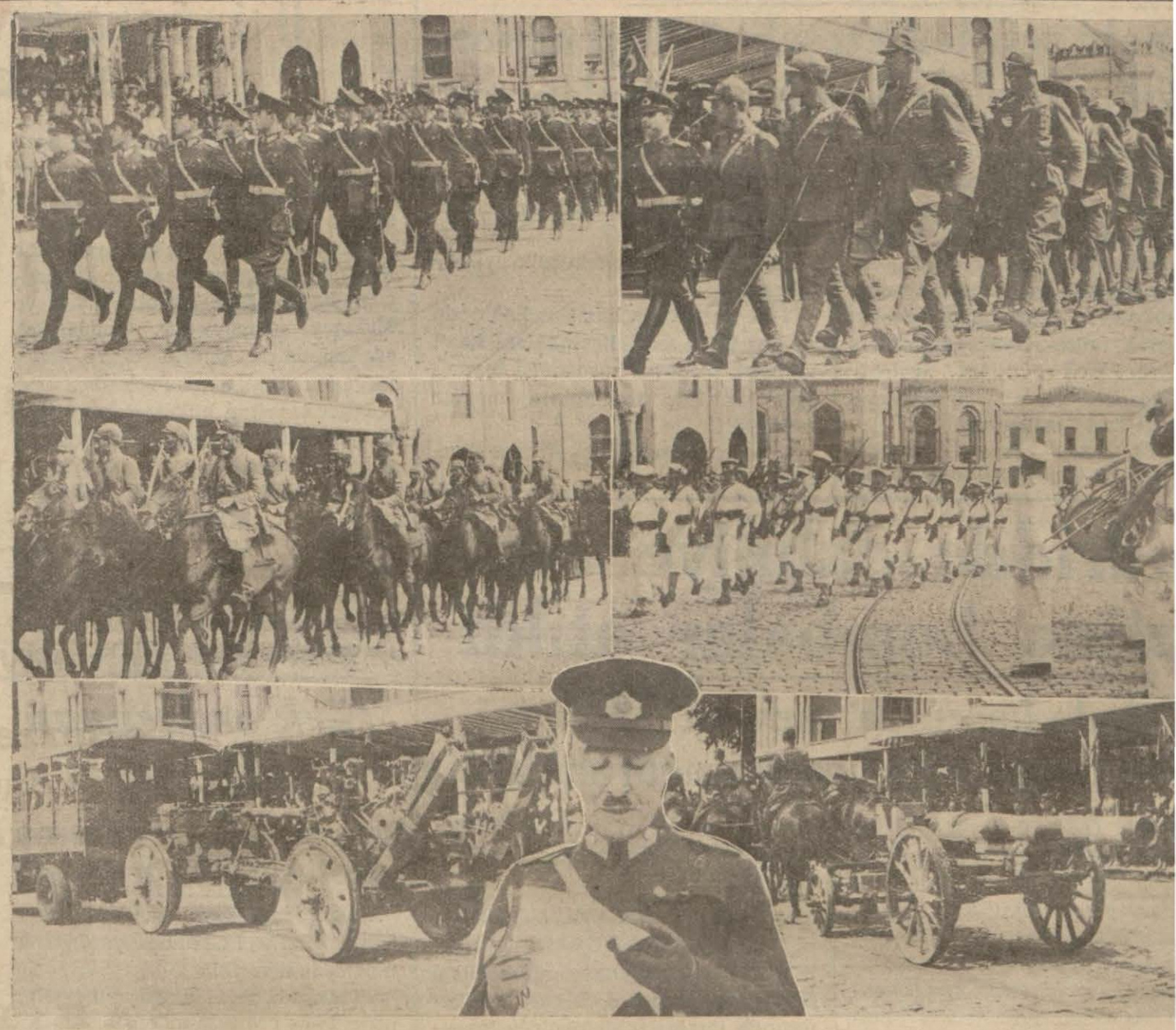

Dünkü geçit resminden bir kaç enstantane: Yukarıda yeni çıkan zabitler ve piyade, ortada süvari ve h yeliler, aşağıda motörlü kıta ve ağır toplar geçerken, ortada kolordu kumandanı general Halis nutkunu söyl

Muhterem misafirimizi istikbal hazırlığı

Kralın Istanbuldan trenle Viyanaya gitmesi muhtemeldir

İngiltere kralı sekizinci Edvardı Çanakkalede karşılıyarak harp sahasını gezerken kendisine refakat edecek olan ordu müfettişi general Fahreddin yarın Zafer torpidosile hareket edecektir. Tınaztepe torpidosu da Zafere refakat edecektir.

Kral, evvelce de yazdığımız veçhile, cuma sabahı İstanbula gelecek, şehrimizde üç gün kaldıktan sonra pazartesi günü İstanbuldan müfarakat edecektir. Kralın İstanbuldan tren yolile doğruca Viyanaya gitmesi muhtemeldir.

Londra 30 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Sa Majeste sekizinci Edvardın Türkiye devlet reisine mülâki olmak üzere Yunanistandan Türkiye gideceği yarı resmî olarak haber verilmektedir. Bu ziyaret, bir İngiliz kralının, bir Türk devlet reisini ilk ziyareti olacaktır.

Troçki yüzünden

Sovyet Rusya - Norveç münasebatı bozulacak mı ?

Moskova 29 — Sovyet hükûmeti, Troçkinin Norveçte devamlı surette oturması Sovyet Rusya ile Norveç arasındaki dostluk münasebatını bozacağını Norveç hükûmetine bildirmiştir.

Cemal Nanir tatiline başladı

Karikatüristimiz Cemal Nadir bugünden itibaren yıllık tatilinne başlamıştır. Arkadaşımız iki haftalık bir dinlenmeden sonra, 14 eylûl 1936 pazartesi günü, tekrar eserlerinin neşrine devam edecektir.

Zafer bayramı parla surette kutlulandı

Harp okulundan bu sene diploma a genç zabitlere diplomaları tevzi edi

İstanbul zafer bayramını dün büyük tezahüratla kutluladı. Sabah erkenden her taraf donanmıştı. Bir kaç gündenberi yağmurlu giden hava açmış, parlak bir güneş herkesin neşesini arttırmıştı. Geçit resmi, dünkü nüshamızda yazdığımız şekilde ve pek parlak olarak oldu.

Öğleden sonra Halkevlerinde toplantılar yapıldı, muhtelif eğlenceler tertip edildi. Gece fener alayları yapıldı, halk geç vakte kadar eğlendi.

Memleketin muhtelif yerler gelen telgraflar zafer bayramın tarafta parlak surette kutlula nı bildirmektedir.

GENÇ ZABİTLERİMİZE DİPL TEVZİİ

Harp okulunu bu sene bitiren zabitlerimizin and içme ve di tevzii merasimi dün mektebin çesinde yapılmıştır.

(Devamı 4 üncü sahifede)

M. Titülesko yeni kabineye niçin alınmamış ?

Yeni kabine dahilde sükûneti muhafaza için şiddetli tedbirlere baş vuracak

Bükreş 30 — Yeni Tataresko kabinesinde hariciye nlzırından başka dahiliye nazırı da değişmektedir. Dahiliyeye daha azimkâr bir zat getirilecektir. Bu nezareti generallerden birinin deruhde etmesi ihtimali de vardır.

Hariciye ve dahiliye nezaretlerindeki değişiklik hükûmetin gerek sol, gerek sağ cenaha karşı şiddetli bir siyaset takip etmek niyetinde olduğunu gösteriyor.

M. Titüleskonun yeni kabineye alınmaması sık sık istifa etmeğe kalkışmasından ileri gelmiştir. Geçen haziranda da bu yolda istifaya kalkışmıştı. Bu hal kabinein otoritesini bozduğundan başvekil, hariciye nezaretine başka bir zatı getirmiştir.

Dahiliye nazırına gelince, bu zat ta rumen faşistlerinin ikide birde çıkardıkları hadiseler karşısında lâzım geldiği kadar şiddetli davranmamakla ittiham ediliyor.

RUMEN GAZETELERİNİN MAKALELERİ

Bükreş 30 — M. Titüleskonun yeni kabineye dahil olmaması Bükreşte büyük bir tesir uyandırmıştır. Bütün gazeteler bundan bahsetmekte ve M. Titüleskonun 1932 senesindenberi hariciye nazırlığını muhafaza ettiğini yazmaktadırlar.

M. Titülesko

M. Titülesko Sovyet Rusya ile sıkı bir dostluk politikasına taraftardı. Rumen faşistleri bu politikaya aleyhtar bulunuyorlardı.

Hariciye nazırı değişmekle beraber yeni kabinenin dış politikasında değişiklik olmıyacağı temin edilmektedir. Başvekil söyliyeceği bir nutukta bunu açıkça anlatacaktır.

Karikatür sergisinden bir görünüş!...

Son dakika

Hükûmet ve âsiler müzakereyi kabul ettiler

Ecnebi sefirlerin teşebbüsü iyi netice verdi, yarın bir konferans toplanıyor

Londra 31 (Akşam) — Deyli Telgraf gazetesinin Saint Jean de Luzdaki muhabiri, Madriddeki ecnebî sefirler tarafından harbi insanileştirmek için iki taraf nezdinde yapılan teşebbüsler, umulmadık bir netice vermiştir. Hükûmet ve âsilerin murahhasları toplanarak müzakereye girişmişlerdir. Henüz katî bir itilâfa varılmamakla beraber, yakında bir neticeye varılacağı ümid edilmektedir.

Paris 31 (A.A.) — Journal gazetesinin yazdığına göre, İspanyadaki dahilî harbin insanileştirilmesi hakkındaki konferans salı günü Sain Jean de Luzda aşağıdaki noktaları kararlaştıracaktır:

1 — Esir mübadelesinin kolaylaştırılması,

2 — Yaralılarla hastalar hakkında ve her türlü sari hastalıklara karşı alınacak tedbirler hususunda beynelmilel kızıl haç teşkilâtının memur edilmesi,

3 — Sanat eserlerinin siyanet olunması.

Madridde dahiliye nezaretine bombalar atıldı

Tolede kasrında mevcut 7300 âsi teslim olmazlarsa havaya uçurulacaklar

Lizbon 31 (Akşam) — Madridden gelen son haberlere göre bir çok âsi tayyareler, dahiliye nezaretini bombardıman etmişlerdir. Son 24 saat zarfında Madridde 240 milliyetperver idam edilmiştir. Dahilî harbin başından bugüne kadar yalnız Madrid şehrinde idam edilenler 12,000 kişiyi bulmuştur.

Sevil radyosunun tebliğine göre âsiler, yeniden Malagaya karşı taarruza başlamışlardır. Toledo mıntakasında cereyan eden muharebe, âsilerin galebesile bitmişdir. Hükûmetçiler büyük zayiata uğramışlardır. Âsiler 4 top, bir çok mitralyözler, 20 kamyon ve bir çok mühimmat iğtinam etmişlerdir.

BİR HÜKÛMET VAPURU YAKALANDI

Ceuta 31 — Marsilyadan İspanyaya gitmekte olan Pondeku namındaki bir İspanyol vapuru yolda bir âsi tayyaresi tarafından çevrilmiş ve buraya getirilmiştir. Vapurda bulunan ve İspanya hükûmetine gönderilmekte olan tanklar, zırhlı otomobiller, mitralyözler ve mühimmat buraya getirilmiştir.

BİR HÜKÛMET KRUVAZÖRÜ HASARA UĞRADI

Sevil 31 — Hükûmete sadık Mikel Servantes kruvazörü Cebelüttarık boğazında bir âsi tahtelbahirile tayyarenin anî tecavüzü yüzünden hasara uğramıştır.

TOLEDO KASRINDA MAHSUR ÂSİLER

Paris 31 — İspanyadaki Havas muhabiri Toledoya gitmiş ve hükûmet topçuları tarafından Toledo kasrının ön cephesi tahrib edildiğini görmüştür. Kasırda 300 ü kadın ve çocuk olmak üzere 7300 âsi mahsur bulunuyor. Hükûmet fazla zayiata meydan vermemek için âsilerin açlık yüzünden teslim olmalarını bekliyor. Kasrın altına dinamitler konulmuştur. Toledo valisi teslim olmazlarsa kasrın havaya uçurulacağını âsilere bildirmiştir.

Italyan manevralarından sonra

Musolini, İtalyan askerî kuvvetinden bahsetti

Roma 30 — M. Musolini İtalyan askerî manevraları bittikten sonra demiştir ki:

—«Manevraya iştirak eden kuvvetler, ihmal edilmiyecek bir kuvvet teşkil eder. İtalyanın hareket düsturu şudur: Her türlü hâdiselere ve mukadderata karşı hazır bulunmak...

«Afrika harbine rağmen değil, fakat Afrika harbi neticesi olarak İtalyanın askerî kuvveti bu harpten evvelkinden daha müessirdir. Hâlâ, bir kaç saat içinde sekiz milyon asker silâh altına alabiliriz.

«Biz herkesle mümkün olduğu kadar uzun müddet sulh ümid etmekteyiz ve Milletler arasında sulh eserine her gün tam iş birliğimizi vermeğe hazırız.»

Kuduz köpek

Dün Beyoğlunda beş kişiyi ısırdı

Bir kuduz köpek dün Beyoğlunu alt üst etmiştir. Bayan Sabahat isminde bir kadının köpeği kudurmuş ve sokağa fırlamıştır.

Köpek Selfikin adında bir genç kızı, Tanas, İsmail, Galib isminde üç kişiyi, Fatma adında bir kadını ısırmıştır.

Köpek mahalle bekçileri tarafından öldürülmüştür. Beş yaralı İstanbul kuduz hastanesine kaldırılmıştır.

Köpeğin sahibi hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Teroristlere karşı mücadele

Ebedî ihtilâl taraftarlarına karşı mücadele bitmek üzere

Londra 31 — İngiliz gazeteleri, Rusyadaki hâdiseleri, büyük bir dikkat ve alâka ile takib ediyorlar.

İngiliz gazetelerine göre Sovyet hükûmetinin açtığı mücadele, ebedî ihtilâl nazariyesini güdenlere karşıdır. Bu temizlik mücadelesi de bitmek üzeredir. Bu temizlik mücadelesi açıldığı bir sırada Sovyet Rusyada mutedil ve normal bir hayat tesisine matuf yeni kanunu esasî de vaz ve ilân edilmiştir.

Rumen kabinesi

Yeni kabine dünden itibaren işe başladı

Bükreş 30 — Radyo ajansı bildiriyor:

Yeni hükûmet azaları gece yarısı hususî trenle Sinaiyaya varmışlar, Pelesh şatosunda kral tarafından kabul edilmişler ve yemin etmişlerdir.

Yeni hükûmet azaları listesi şudur:

Başbakan ve teslihat bakanı: Tataresko, başbakan muavini: İncouletz, dahiliye bakanı: Demetre Luca, hariciye bakanı: Antonesco, finans bakanı: Cancicov, adliye bakanı: Miroea djuvara, ticaret bakanı: Valer Pop, nafia bakanı: Franasovici, iş bakanı: Nistor, ziraat bakanı: Basile Sassu, millî müdafaa bakanı: General Angelesco, sıhhiye bakanı: doktor Costinesco, sanat ve edyan bakanı:

Bu Sabahki Telgraflar

Ispanyada harp şiddetini kaybetti

Iki tarafın da yaptığı taarruzlar katî bir netice vermedi

Paris 30 — İspanyada dahilî harp devam etmekle beraber son günler zarfında muharebeler bir parça hafiflemiştir.

İki tarafın da yaptığı taarruzlar katî bir netice vermemiştir. İhtilâlciler başlıca hedefleri olan İrun ve Malagayı alamamışlar, Guadarama cephesinde de Madride doğru ilerlemeğe muvaffak olamamışlardır.

Diğer taraftan hükûmet kuvvetleri de yaklaştığı Saragos, Oviedoyu işgal edememiştir.

67 AMELE İÇİN İDAM CEZASI İSTENDİ

Sevil 30 (A.A.) — Havas ajansı muhabiri Sevil divanı harbinin, dinamit yüklü on dört kamyon sevkederken yakalanan Ridinato maden amelesinden altmış yedi kişi hakkında idam cezası istemiştir. Falanjist askerlerden müteşekkil bir kol dün, silâh atmadan Pasadosa girmiştir.

BİR GEMİ ÂSİLERE GEÇMİŞ

Burgos 30 (A.A.) — Galate mektep gemisinin talebe, zabitan ve tayfasiyle beraber âsilere iltihak ettiği haber veriliyor. Galata, Ferrole gelmiş ve limanda demirlemiştir.

HARBİ İNSANÎLEŞTİRMEK MESELESİ

Londra 30 (A.A.) — Dün Hendaye da toplanan müteaddit hükûmetlerin sefirleri İspanyadaki dahilî harbin insanîleştirilmesi meselesini müzakere etmek kararını vermişler ve müsait talimat teati etmişlerdir.

Hükûmetlerin hepsinden talimat geldikten sonra Madrid hükûmeti ve âsi şeflerile henüz tesbit edilmemiş olan bir şekilde temasa girilecektir. İlk hedef esirlerin mübadelesidir.

LEHİSTAN VE İTALYANIN VAZİYETLERİ

Varşova 30 (A.A.) — Lehistan hükûmeti, Fransanın, İspanya mücadelelerine müdahale edilmemesi yolundaki teklifine müsbet olarak cevap vermiş ve ademi müdahale beyannamesi ahkâmına alâkadar diğer devletler derecesinde bağlı bulunduğunu bildirmiştir.

Roma 30 (A.A.) — İyi haber alan mahfeller İtalyan hükûmetinin, bitaraflığın tarzı tatbikine nezaret etmeğe memur beynelmilel bir komite ihdasına itirazda bulunmıyacağını söylemektedirler.

Türk ordusunun kuvveti

Belgradda çıkan Vreme gazetesinin bir makalesi

Belgradda çıkan Vreme gazetesi Türk ordusu hakkında yazdığı bir makalede diyor ki:

«Trakyada yapılan son manevralar genç Türk ordusunun her bakımdan ve bilhassa motorizasiyon bakımından kuvvetini şüpheye mahal bırakmıyacak bir surette isbat etmişlerdir. Türk ordusunda motör kuvvetlerinin muazzam bir surette çoğaltılması meskût geçilmesi kabil olmıyan mühim bir hadise teşkil etmektedir. Şimdi Türk ordusu otomobil, motörlü arabalar, otokarlar, kamyonlar, tayyareler, beygirler ve ondan sonra da şimendiferler gibi gayet süratli nakliye vasaıtlarına malik bulunmaktadır. Bu ise bütün bir ordunun harikulâde bir süratle bir sevkülceyş noktasından bir diğer sevkülceyşi noktasına naklini ifade eder.

Türk ordusunun, kelimenin tam manasile tedafüi bir ordu olduğu hatırdan uzak bulundurulmamalıdır. Fakat şu da ayandır ki, Türk ordusu, tecavüze maruz kaldığı takdirde derhal gayet kuvvetli bir tecavüz ordusu haline ifrağ edilebilir. Diğer bütün devletler gibi Atatürk Türkiyesi de ordusuna büyük bir ehemmiyet vermekte ve bu orduyu mütevaliyen en modern silâhlarla silâhlandırmaktadır. Netekim bu kahraman ordu daha şimdiden diğer modern orduların malik bulundukları bütün silâhlara malik bulunmaktadır.»

Eski eserler

Heyet bugün Alpulluya hareket ediyor

Trakyada eski eserlerin araştırılmasına karar verildiğini yazmıştık. İstanbul müzeleri genel yar direktörü Arkeolog Arif Müfidin başkanlığı altında Trakya umumî müfettişlik mimarı ve Alacahöyük hafriyatı eski mimarı Mazhar Altan, köy işleri bürosu şefi ve eski Truva hafriyatı komiseri Salâhaddin Kandemirden mürekkep bir heyet bu işle uğracaktır.

Haber aldığımıza göre heyet iptida Alpullu Höyüğünde hafriyata başlıyacaktır. Mevsim müsaade ederse bundan sonra Babaeski Höyüğünde çalışılacaktır. Heyetin bugün Alpulluya gitmesi muhtemeldir.

Trakya umumî müfettişi general Kâzım Dirik bu işin başarılması için her türlü kolaylığı göstermektedir. General Kâzım Dirik İzmir valisi iken o havalideki eski eserlerin meydana çıkarılması hususunda büyük himmeti görülmüştü. Bu defa ayni himmeti Trakyada gösterecektir.

Göçmenler

900 aile İzmirin muhtelif kazalarında yerleştirilecek

İzmir 30 — Yakında Romanya ve Bulgaristandan 900 aile Türk muhaciri gelecek ve İzmirin muhtelif kazalarında iskân edilecektir. Muhacirlerin iskân edilecekleri yere varıncaya kadar iskân ve iaşeleri hükûmetçe temin edilecektir.

Bu muhacirleri getirecek olan vapurlar, Dikili kazasının Çandarlı iskelesine yanaşacak ve muhacirler, oraya çıkarılarak hükûmetçe iskânları tensip edilecek kazalara gönderilecektir. Romanya ve Bulgaristanlı Türk kardeşlerimiz, beraberlerinde (4000) baş kadar da hayvan getireceklerdir.

Vali Fazlı Güleç, Dikili kazasına giderek gelecek muhacirlerin iskân ve iaşeleri için alınmakta olan tedbirleri tedkik etmiştir.

BULGARİSTANDAN GELECEKLER

Sofya 30 (Akşam) — Türkiye ile Bulgaristan hükûmetleri arasında bu sene Bulgaristandan hicret edecek olan 10 bin göçmen hakkında akdedilen mukavele mucibince son parti göçmenler de ay başına kadar buradan Türkiyeye yola çıkacaklardır.

Geçende Aydos ve Karnabat kazalarından Türkiyeye yüz aile göçmen gitmiştir. Ay başına kadar kalan bin göçmen ailesinin de Burgazdan bir Türk vapurile yola çıkacakları bildiriliyor.

Sahipsiz emlâk

Istanbulda 15 - 20 milyon liralık emlâk çıkacağı tahmin ediliyor

Kadastro müdürlüğü, Anadolunun bir çok yerlerinde, bilhassa İzmir, Manisa ile orta Anadoluda kadastro muamelesini bitirdikten sonra faaliyetinin mühim bir kısmını İstanbula inhisar ettirmişti. Büyükadanın kadastrosu tamamlanmış, sonra İstanbulda Eminönü kazasının mühim bir kısmının kadastroları yapılmıştır. İstanbul cihetinde kadastrosu en son yapılan yer de Süleymaniye ve civarıdır.

Şimdi de Beyoğlunda Asmalımescid, Hüseyinağa ve Çukur mahallelerin kadastroları yapılmaktadır. İstanbulda kadastro yapılmağa başlandığı ilk sene içinde bir milyon küsûr lira kıymetinde metrûk ve sahipsiz emlâk meydana çıkarılmıştı. Hiç kimse bu emlâke tasarrufunu ısbat edemediğinden bunların kaydı devlet namına tashih edilmiştir.

Başvekil İzmire gidiyor

Başvekil İsmet İnönü, yanında iktisat vekili de bulunduğu halde beynelmilel panayırı açmak için bugün İzmire gidecektir.

Sovyetlerin Norveçe notası

Moskova hükûmeti, Troçkinin Norveçten kovulmasını istiyor

Moskova 30 — Sovyet hükûmetinin emri üzerine, Norveçteki Sovyet elçisi M. Yakuboviç, Norveç dış işleri bakanına bir nota tevdi etmiştir. Bu notada Sovyet hükûmeti, Rusyada cereyan eden son muhakemede Troçkinin Sovyet ricaline suikast tertib etmekte bulunduğu sabit olduğunu beyan ve Yugoslavya kralının katlinden sonra Milletler cemiyetinde cereyan etmiş olan müzakerelerde hükûmetlerin terorizmi tenkil için yekdiğerine yardım etmeleri karargir olduğu hatırlattıktan sonra Troçkinin Norveçte ikameti iki memleketin dostane münasebetleri üzerine suitesir edeceğini beyan ederek diyor ki:

«Sovyet hükûmeti, Norveç hükûmetinin, Troçkiyi bundan böyle Norveç arazisine sığınma hakkından mahrum etmek için lâzım gelen tedbirleri almaktan fariğ olmıyacağını ümid eyler.»

Oslo 30 (A.A.) — Troçki hakkındaki Socyet teşebbüsü, kabinenin önümüzdeki ilk içtimaında tetkik olunacaktır.

Kudüste grev bitiyor mu?

Kudüs 30 (A.A.) — Arab şefleri, Yahudi meselesinin halline matuf olan müzakerelerin iyiden iyiye ilerlemiş olduğunu ve grevin pek yakında nihayete ereceğini temin ediyorlar.

Hitler - Musolini

Italyan mahafili mülâkat haberini tekzip etti

Roma 29 — M. Mussolinin Almanyaya giderk M. Hitler ile görüşeceği hakkındaki haber selâhiyettar mahafil tarafından tekzib edilmiştir.

Matbuat ve propaganda nezareti böyle bir tasavvur olmadığını bildiriyor.

İngiliz kralı Atinadan hareket ett

Atina 31 (Akşam) — İngiliz kralı, dün Nahlin yatile Faler limanından hareket etmiş ve Yunan filosu tarafından teşyi edilmiştir. Kral Çanakkale İngiliz mezarlıkları ile İstanbulu ziyaret etmezden evvel Skiros ve Skiatos namındaki Yunan adalarına uğrıyacaktır.

Askerî terfi listesi

10 cu sahifemizdedir

talebeyi ihzarî sınıfına kabul edecektir.

AKŞAMDAN AKŞAMA:

Ehemmiyetsiz görünen noktalar

Bir işiniz olmayıp da bazı dava celselerinde mahkemede uzunca bir zaman oturup vaziyeti seyrederseniz bir cihet dikkatinize çarpar. Dava listesinde yirmi otuzdan fazla iş yazılıdır. Bazan bunların sayısı çok daha fazlaya da çıkar. Bu kadar işin üç dört saatte nasıl görüleceğine hayret edersiniz.

Eğer bu işler tahkikat hâkiminden geçtikten ve dava safahatı tekemmül ettikten sonra mahkemeye arzedilmiş ve heyeti hâkimece dosya okunarak her dava hakkında esaslı bir fikir edinilmiş olsaydı şüphe yok ki celseler uzun sürmezdi. İcap eden bazı noktalar bir iki sual ile tenvir olunur ve hüküm derhal verilebilirdi. Halbuki böyle olmadığı için işler neticelenmiyor. Yalnız, sanki haddinden fazla işi mahdud saatlerin içine sıkıştırabilmek için zımnî bir usul teessüs etmiş gibidir: Davaları mümkün olduğu kadar talik etmek. Ufacık bir sebep çıkıp da dava başka güne talik edilebilirse sanki mahkeme de, vekiller de rahat bir nefes alıyorlar denilebilir.

Bugün için böyle olması da zarurîdir. Talikler ise işlerin çokluğundan dolayı iki ay fasılalara kadar uzayabileceğinden davaların sürüncemede kalmaları hayreti mucip olmamalıdır. Araya tatil devresi de karışınca ertesi seneyi bulmak pek tabiîdir.

Bu mahzurun izalesi için birinci şart tahkikat hâkimliği usulünü mükemmel surette işler bir hale getirmek ise ikinci şart da dosyaların muntazam, kolay okunur, kolay anlaşılır hale sokulması, yani gerçekten dosya adı verilebilecek bir şekilde tanzim edilmeleridir.

Dava dosyaları bugün âdeta bir evrakı perişan yığınıdır. Bunun içinde bir vesikayı arayıp bulmak için uğraşıp durmalı. Halbuki mahkemelere ibraz edilen vesikalar dosyanın içinde ayrı bir gözde sırasile toplansa buna mahal kalmaz.

Mahkemeye arzedilecek lâyiha ve sairenin hep ayni noktada kâğıdlar üzerine «behemehal makine ile yazılmış olması» dosyaların intizamını temin namına en birinci şart ittihaz edilmek lâzımdır. Ayni zamanda mahkeme kâtipleri dosyalara konacak evrakı birbirine karışmıyacak bir tarzda ve muhakemenin yürüyüşüne muvafık surette sıraya koymakla mükellef olmalıdırlar.

Hasılı, hâkim bir dosyayı açtığı zaman, hiç zahmete girmeden, sinirlenmeden, vakit kaybetmeden hemen evrakı okuyabilmeli ve kanaatini vücude getirmelidir. Bunlar birdenbire pek ehemmiyetsiz teferrüat gibi görünürler. Fakat izalesi kolay oldukları için ehemmiyetsiz vasfını almağa gerçekten lâyık olan bu teferrüatın hâkimlerimize ne kadar vakit kaybettirdiğini düşünürsek bunların üzerinde ısrarımız mazur görülür.

Akşamcı

Namık İsmail için anma günü

Beyoğlu Halkevinden: Büyük Türk sanatkârı ressam Namık İsmail Yegenoğlunun ölüm yıl dönümü dolayısile evimizde bir anma günü hazırlanmıştır.

Merasimden sonra Namık İsmailin eserlerinden toplanan bir sergisi açılacak ve bir hafta açık kalacaktır.

Bu merasime bütün yurttaşları çağırırız Merasim 31/ağustos/1936 pazartesi saat 17,30 da evimiz salonlarında yapılacaktır.

ŞEHİR HABERLERİ

Yeni yapılar

Her binanın rengi evvelden belediyeye bildirilecek

Yeni yollar ve yapılar kanununa göre binalara verilecek irtifalar hakkında yeni tatbik edilmeğe başlanan izahname hükümlerinden geçende bahsetmiştik. İzahname yalnız binaların yüksekliğini ve aralarındaki mesafeyi tayin etmekle kalmıyor, bina inşaatında daha bazı esaslar koyuyor. Şimdiye kadar bina ruhsatiyesini belediyeden alanlar, binaların dış boyasını istedikleri gibi seçiyorlardı. Belediye kanunu binaların dış boyasının intihabını belediyeye vermiştir. Bir semtte ayrı ayrı renklerde bina bulunması şehrin güzelliğini bozacağından yeni izahname ile bazı esaslar konmuştur. İzahnameye göre yeniden bina yaptırmak üzere belediyeden ruhsatiye alacaklar binanın dışını hangi renkle boyayacaklarını, ve bina cephesinin alacağı tarzı gayet muntazam surette göstereceklerdir.

Binanın rengi, ileride değiştirilmek istenirse gene belediyenin muvafakati alınacaktır. Şimdilik belediye, inşaat sahiplerini renk intihabında serbest bırakmakla beraber şehir plânı yapıldıktan sonra belediye her semtin binalarının rengini ayrıca tayin edecektir.

Bundan başka bodurum hariç olarak yüksekliği üç katı geçen binalarda mutlaka asansör yeri bulunacaktır. Asansör için yer ayrılmayan inşaata müsaade edilmiyecektir.

İzahname daha mühim bir noktaya temas etmiştir: Son zamanlarda yapılan binaların yan duvarlarında boruların, sifonların meydanda olması çok çirkin görünüyordu. Yeni izahnameye göre yanındaki binadan daha yüksek olarak inşa edilecek binaların sağır duvarları muntazam sıvanmış olacak pis sulara mahsus borular, sifonlar katiyen gözükmiyecektir.

Bıçaklardan korktu

Bir kadın kavgacıları görünce çocuğunu düşürdü

Halıcıoğlunda oturan Aleksan ve Haçik dün bir para meselesinden kavga etmişlerdir. Kavgada ikisi de bıçaklarını çekerek biribirlerinin üzerlerine atılmışlardır. Vakaya polisler yetişerek kavgacıları yakalamış, bir cinayetin önüne geçmişlerdir.

Fakat o sırada evinin peneceresinden bunları seyreden Fatma adında bir kadın korkmuş ve hamile bulunduğu çocuğunu düşürmüştür. Fatma ağır hasta bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

Para meslesinden kavga

Kadıköyünde İbrahimağa civarında İsmail ile arkadaşı Durmuş bir para meselesinden kavga etmişlerdir. Kavgada İsmail bıçakla Durmuşu başından, yüzünden ve sağ memesinin üstünden tehlikeli surette yaralamıştır. Vakaya polis el koymuş, yaralı Durmuş baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır. İsmail yakalanmıştır.

Hırsız müşteriler

Kıymetli yüzüklerden bir tanesini aşırmışlar

Çarşı içinde kuyumcu Antraniğin dükkânına iki müşteri giderek kıymetli bir yüzük satın alacaklarını söylemişler ve Antraniğin çıkardığı bir çok yüzükleri muayene ettikten sonra hiç birini almadan çıkıp gitmişlerdir. Antranik yüzüklerini tekrar yerlerine yerleştirirken bir elmas yüzüğünün noksan olduğunu görmüş ve bunu biraz evvel dükkâna gelen uydurma müşterilerin çaldıklarını anlıyarak polise haber vermiştir.

Zabıta derhal tahkikata başlamış ve Receb, Halid adlarında iki sabıkalıyı başka bir kuyumcu dükkânının önünde şüpheli bir vaziyette dolaşırlarken yakalamıştır. Antraniğin dükkânından çalınan yüzük bunlardan Recebin üzerinde bulunmuştur. Yüzük sahibine verilmek üzere müsadeer edilmiş, hırsız müşteriler hakkında tahkikata başlanmıştır.

Otomobil çarptı

Karı koca ve çocukları yaralandılar

Dolmabahçe civarında oturan Kadri ile karısı Fikriye kucağında bir buçuk yaşındaki çocuğu olduğu halde orada garajın önünden geçerlerken karşıdan gelen Avadisin idaresindeki hususî otomobil Kadriye çarpmıştır.

Şoför telâşla otomobili çevirmek isterken bu defa da Fikriyeye çarpmış, onu da yere yuvarlamıştır. Kadri başından, karısı Fikriye sağ kolundan, kucağındaki çocuk da sol bacağından ağır surette yaralanmışlardır. Zabıta yaralıları hastaneye kaldırmış, şoför Avadis yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Yaşara verilecek ev

Dünkü Sonposta gazetesinde pehliven Yaşar hakkında Selim Tevfik imzasile çıkan uzun bir yazıda bana da temas edilerek gece yarısından sonra uykudan uyandırıldığımdan bahisle kendisile telefonla görüşerek belediye namına Yaşara bir ev satın alınacağını söylediğim yazılmıştır.

Hiç te acele olmayan bu haber için gece yarısından sonra uyandırılmış olmaklığım, yazının tek doğru tarafıdır.

Telefonla kendisile bizzat görüşmemiş olduğum gibi vasıta ile verdiğim cevapta evin belediye tarafından alınacağını da söylemedim. Gazetecı arkadaşlara biraz insaf, bir çok ta dikkat tavsiye ederim.

Ev işine gelince başbakan bana Atatürkün emrini tebliğ etti. Yaşarın muvaffakiyetine mükâfat olarak Cumhuriyet Halk partisi kendisine bir ev alacaktır.

Bu yazının aynen neşrini rica ederim.

Vali ve belediye reisi
Muhiddin ÜSTÜNDAĞ

Bir otomobil bir çocuğa çarptı

Ömer adında bir adam hususî otomobilile Yeniköy caddesinden geçerken sokakta oynıyan Yorgi adında dokuz yaşında bir çocuğa çarparak ağır surette yaralamıştır. Yaralı çocuk hastaneye kaldırılmış, Ömer yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Hava serinledi

Ağustos içinde termometre 15-16 dereceye indi

Bir kaç gündenberi İstanbulda henüz ağustos içinde olduğumuz halde, teşrinleri andıran serin havalar başladı. Hemen her gün fasılâlarla yağmur yağıyor.

Termometre âzamî 20-22 derecedir. Geceleri 15-16 dereceye kadar iniyor. Daha geçen hafta açık pencerelerle örtüsüz yatanlar şimdi geceleri seve seve yorgana sarılıyorlar.

Kahvelerde, tramvaylarda herkes havalardaki değişiklikten bahsediyorlar. Bir kısmı bu sene kışın erken geleceğine hükmediyor, bir kısmı ise: «Önümüzde daha pastırma yazı var» diyerek havaların bizi daha çok terleteceğini iddia ediyorlar.

Havalardaki değişiklik plâj, bahçe sahiplerini memnun etmemiştir. Birçok aileler sayfiyelerden göç etmeğe hazırlanıyorlar.

Ismet İnönü ilk mektebi önündeki meydan

İsmet İnönü ilk mektebinin önü esaslı surette tanzim edilmiş ve buraya güzel bir meydan da yapılmıştı. Bu meydanın Fındıklıya doğru uzatılması için buradaki halk belediyeye müracaat etmişler, yolun yapılması için kendilerinin maddî yardımda bulunacaklarını, taşını ve diğer malzemesini vermeğe hazır bulunduklarını bildirmişlerdir. Belediye bu müracaatı tetkik etmektedir.

Bir otomobil bir çocuğa çarptı, yaraladı

Şoför Cemalin otomobili Beyazıd civarında Behaeddin adında 11 yaşında bir çocuğa çarparak bir çok yerlerinden tehlikeli surette yaralamıştır. Çocuk hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Lâmba ateş aldı

Bir işçi ağır surette yaralandı

Limanda şamandırada bağlı bulunan Gülcemal vapurunda sahil sıhhiye amelesinden Hamdi temizlik yaparken vapurun ambarına inmiş ve orta yere kükürt yığıp tutuşturmuştur. Kükürtler ateş aldığı sırada Hamdinin elinde bulunan ispitro lâmbası birdenbire parlamıştır. Hamdi ispirtoyu söndürmeğe uğraşırken üzerine sıçramış ve kendisi de tutuşmuştur.

Etraftan diğer işçiler yetişip ateşi söndürünciye kadar Hamdinin bacakları yanarak ağır surette yaralanmıştır. Yaralı işçi hastaneye kaldırılmıştır.

Hariçten tuğla ve çimento girmesinin yasak edilmesi isteniyor

Memleketimizde bir çok tuğla ve çimento fabrikaları bulunduğu halde hariçten tuğla ve çimento ithal edilmesi alâkalıların dikkatlerini celbetmiştir.

Bu ithalâtın yasak edilmesi yolundaki teşebbüsler üzerine mesele tetkik edilmektedir.

İSTANBUL HAYATI

"Bütün terbiyesizleri terbiye edeceğim„

Geniş kenarlı şapkasını yan tarafa doğru yatırmış, mantosunun göğsünü açmış, nefes aldıkça burun delikleri açılıp kapanıyor, adım atarken sanki yerleri tekmeliyor. Yanındaki kadınlardan biri gülümsiyerek:

— Çok asabileştin bayancığım. Beyhude yere hiddetlenmekten bir şey çıkmaz ki..

Kadıncağız sözünü bitirirken hiddetli bayan büsbütün köpürdü. Yüzü mosmor kesildi, dudakları titremeğe başladı. Elindeki çantayı havada savura savura bağırdı:

— Yooo.. ben böyle şeye tahammül edemem. Terbiyesiz adamlarla şiddetli mücadeleye ahdettim. Ya bütün terbiyesizleri terbiye edeceğim, yahud kendi kendimi yiyeceğim. Ben terbiyesizliğe karşı...

Bayanın sesi perde perde yükselirken yanındaki genç çocuk yavaşça koluna dokundu.

— Anne çok bağırıyorsun. Baksana herkes seni seyrediyor. Sokak ortasında..

Kaşlarını çatarak hiddetle çocuğa döndü, sözünü ağzına tıkadı.

— Sen bir daha ağzını açarsan bir yumrukta dişlerini dökerim ha. Beni seyreden terbiyesizler kimlerse göster bakayım da hadlerini bildireyim onların..

Çocuk bu şiddetli azarlama karşısında geriye çekildi. Utancından kıpkırmızı kesilerek kaldırım üzerinde gördüğü bir fındık kabuğunu futbol gibi yekmeliye tekmeliye yürümeğe başladı.

Hiddetli bayan bir, iki adım attıktan sonra gene dudakları titreyerek geriye döndü. Birdenbire çocuğun koluna yapışıp ileriye doğru itti. Bu defa yerdeki fındığı kendisi tekmeleğe başladı:

— Ben terbiyesizleri terbiye etmeğe çalışıyorum, sen sokak ortasında fındık tekmeliyorsun. Utanmıyor musun?.

Diye bağıra, çağıra hızlı bir tekme vurup fındığı kaldırımdan aşağıya fırlattı. Çocuk önden yürümeğe başladı. Omuzuna bir tokat indirip yanına çekti:

— Zaten hiddetten cinlerim başıma toplanıyor. Bir de sen kızdırma. Şimdi ayağımın altına alırım ha...

Tekrar yanındaki kadınlara döndü:

— Hiddetlenme, diyorsunuz amma, nasıl hiddetlenmeyim a kardeşim?. Herif bana tayyör bugün dikilip hazır olacak, dedi. Ben de ona güvenerek bir ahbaba düğün için söz verdim. Şimdi tayyör olmayınca düğüne gidemiyeceğim. Nasıl hiddetlenmem?. Vallahi aklıma geldikçe kendimi kaybediyorum.

Tramvay durak yerine çıktılar. Tam yanlarından geçiyordum. Bayan kaşlarını çatarak beni süzdü. Yanındakilere döndü:

— Ahdettim. Ahdolsun. Siz de şahid olunuz. Bütün terbiyesizlerle mücadele edeceğim, hepsine hadlerini bildireceğim.

Kadının ters bakışlarından mücadele plânına beni de soktuğu anlaşılıyordu. Adımlarımı sıklaştırdım. Onlar da benim bineceğim tramvaya sokuldular. Ben binmekten vaz geçtim. Nemelâzım?. Ya kadın coşar da mücadele plânını tramvayda tatbike kalkışırsa!.

C. R.

Bay Amcaya göre...

— Bir Alman seyyahla beraber geçen gün İstanbulu dolaştım bay Amca...

... Her doktoru Boğaziçine, Çamlıcaya...

... Adalara götürüp gezdirdim...

... Eski eserleri göstermek için de müzeye götürecektim amma aksi gibi o gün salıydı!...

B. A. — Keşke Karaköye götürüp su Kadıköy iskelesini göstereydin!...

Dünkü geçit resminden bir kaç intiba: Yukarıda yeni diploma alan zabitler geçerken, millî müdafaa vekili, vali ve kumandanlar, ortada motosikletli polisler geçerken, ordunun en genç zabiti nutkunu söylüyor, aşağıda bahriye mektebi talebesi ve süvari polisler geçerken

Zafer bayramı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Merasimde orgenera Ali Sait, Fahreddin, general İzzeddin, mebus general Şükrü Naili, mektep muallim ve kumandanları, bir çok zabitan ve sivil davetliler bulunmuşlardır.

Saat 15 buçukta Harbiye bandosunun çaldığı istiklâl marşı ile merasime başlandı. Yüzlerce genç zabitimiz hep bir ağızdan istiklâl marşını söylediler.

Marş bittikten sonra genç zabitlerimiz bölük bölük and içme masasının etrafına toplandılar. Mektep kumandanının yüksek sesle söylediği kelimeleri yüzlerce genç zabit hep bir ağızdan bağıra, bağıra tekrarlıyarak:

«— Hazerde, seferde, karada, denizde, havada, her zaman ve her yerde milletimize, memleketimize ve cumhuriyetimize doğruluk ve muhabbetle hizmet, kanunlara ve âmirlere itaat edeceğime; askerliğin namusunu, Türk sancağının şanını canımdan aziz bilip icabında vatan, cumhuriyet, vazife uğrunda seve, seve canımı feda eyliyeceğime namusum üzerine söz veririm.»

Diye and içtiler. Her kelimede yüzlerce göğüsten birden fırlayan gür ses etrafı çınlatıyordu. Sıra ile ordunun her sınıfına mensup genç yarsübaylarımız bölük bölük and içerek tevzi masasının önüne diziliyorlardı.

Bir genç sübay masa üzerinde sıra ile dizilen diplomaları birer birer alarak numaralarını okuyup yanında duran orgeneral Ali Saide veriyor, o da genç sübaylarımızı tebrik ederek diplomalarını veriyordu. Evvelâ orgeneral Ali Sait, sonra sıra ile Fahreddin ve mebus general Şükrü Naili genç sübaylarımızı tebrik ederek diploma dağıttılar.

HARP OKULU KUMANDANININ NUTKU

Diploma tevzii ve and içme merasimi bittikten sonra harp okulu kumandan vekili albay Mehmed Ağustos bir nutuk söyliyerek merasimde bulunan kumandan ve misafirlere teşekkür etti ve evvelâ jandarma kursunu bitirip diploma alan jandarma zabitlerine bundan sonraki vazifelerinde muvaffakıyetler temenni ettikten sonra genç sübaylarımıza döndü:

«— Genç arkadaşlar! Bu tarihî ve feyizli binanın nurlu kapısından içeri girdiğiniz gündenberi beslediğiniz emele bugün kavuşmakla bahtiyarsınız. Bu mesut gününüzü okulun komuta ve tedris heyetleri namına kutlular, hepinize sağlık ve muvafakıyetler dilerim!.» diye başlayan bir hitabede bulundu.

Kumandan, genç sübaylarımıza artık orduda kendilerine silâh arkadaşları olduklarını hatırlatarak bu arkadaşlık ve evlâtlık bağlarını kuvvetlendirmek için var kuvvetlerile çalışmalarını, biraz evvel yüreklerden kavi bir imanla fışkıran istiklâl marşının ve andın akislerinin daima kulaklarında çınlamasını ve hiç bir zaman bunları unutmamalarını tavsiye etti.

Yukarıda yeni çıkan zabitlerin diplomaları tevzi edilirken, ortada âbide önünde genç zabit nutuk söylerken, aşağıda mektebin hatıra defterine imza ediliyor

Mehmed Ağustos harp okulunun kısa bir tarihçesinden bahsederek:

«— Genç arkadaşlar! Bugün sizinle burada veda ederken Türk milletine ve ordusuna başta Büyük başbuğumuz Atatürk olmak üzere bir çok değerli komutanlar yetiştirmiş olan bu feyizli binanın 102 yıllık tarih sahifesini de kapıyoruz. Bundan sonra Türk muvazzaf sübayının feyiz ocağı bütün Türk milletinin istiklâl kâbesi olan Ankaradır, dedi ve artık bundan sonra harp okulu binasının ihtiyat zabit mektebine terk edildiğini söyledi.»

GENERAL FAHREDDİNİN NUTKU

Bundan sonra orgeneral Fahreddin genç sübaylarımıza kısa bir nutuk söyliyerek:

«— Genç arkadaşlar! Senelerce uğraştığınız, emel edindiğiniz gayeye bugün vasıl oldunuz. Hepinizi tebrik ederim. Bugün aldığınız şu kâğıt parçalarının kıymeti çok yüksektir. Bunlar yirmi milyona yaklaşan Türk ulusunun itimatnamesidir. Sizin de bu itimadı suiistimal etmiyeceğinize eminim».. dedi.

Orgeneral Fahreddin harp okulunda Efgan hükûmeti namına tahsil görüp dün Türk arkadaşlarile beraber diploma alan 19 genç Efganlı yarsübayı toplayarak kendilerini tebrik etti ve hazıruna hitaben:

«— Efganlı talebe, türkten ayrı olmayan Asyanın ortasında dost Efgan hükûmetinin bu genç çocukları burada on sene çalışarak yetiştiler. Kendileri münevver birer uzuv olarak ordularının başına geçeceklerdir. Kendinlerinin bundan sonra da Türk - Efgan dostluğunu kuvvetlendireceklerinden eminim».. dedi.

HARBİYE MARŞI

Nutuklardan sonra bando Harbiye marşını çalmağa başladı ve gene yüzlerce genç yarsübayımız hep bir ağızdan marş söyliyerek yaş kütüğüne 1936 mezunlarının işareti çakıldı. Bu suretle merasime nihayet verildi.

Merasimi müteakip hazırun büfeye davet edildiler.

Bu sene topçu sınıfından İstanbullu Hayri birinci, piyade sınıfından Çallı Halûk ikinci, muhabere sınıfından Kemal üçüncü olarak bitirmişlerdir.

Diploma tevziini müteakip birinciye bir altın saat, ikinciye gümüş ve üçüncüye bir nikel saat mükâfat verilmiştir.

Çanakkalede Mehmet çavuş anıtı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ker, general Hüsnü, subay ve daha bir çok zevat refakat etmiştir. Maydosta yeni biten kaymakamlık dairesinde bir öğle yemeği verildi. Otomobille kahraman askerimizin adım adım kanı bahasına müdafaa ettikleri şanlı vatan topraklarımızı geçerken herkesin gözlerinden beliren heyecan bugünün en canlı ve hisli tezahürü idi. Nihayet tepeye ulaştık kanlı sırtın en yüksek noktası olan burada Boğazın engin sularına bakan ebedî uykularına dalmış kahraman askerlerimizin mezarına, Mehmed Çavuş âbidesine bronz büyük çelenk kondu. Üzerinde B. M. M. harfleri ve tarihi yazılmıştı. Civar köylüler ve bir askerî kıta da vardı. İlk sözü Çanakkale müdafaasında bulunan saylav general Kâzım söyledi.

Generalın sık sık alkışlarla kesilen söylevi dinleyenlerin gözlerini yaşarttı. Kıymetli kumandan bu zaferlerin sonuncusu olan Montreux zaferini de anarak: «Millet Meclisinin bir şükran nişanesi olmak üzere koymağa karar verdiği çelengi koyuyoruz.» dedi.

Nutkunda Çanakkale müdafaasından ve bu mydafaanın kahramanı, Türkiyenin kurtarıcısı Atatürkün kıymet ve meziyetlerinden ve bu büyük kurtarıcıya inançla sarılıp arkasından yürüdüğü için Türk milletinin kazandığı siyasî, iktisadî, dil, tarih ve kültür zaferlerinden bahsetmiş ve nutkunu şu sözlerle bitirmiştir:

«Toplanışımıza sebeb olan aziz ölüler; daha düne kadar bize mütehassir olan ruhlarınızın önünde huşu ile eğiliriz. Huzur ile yatınız. Sizi daima kanımızla yuğrulan bu topraklarda huzurla yatıracağız. Buna Sakaryayı ve İnönünü şehid gösteriyoruz.»

Bundan sonra hürmeten bir dakika sükût edildi.

Asker selâm durdu. General Hüsnü Kilkiş Cesaret tepede bir takım kahraman Türk askerlerinin nasıl dövüştüğünü ve aylarca dört taraftan ölüm saçan ateşler altında son güne kadar kahramanca müdafaa ettiğini anlattı.

General saylav Naci de: «buralarda Türk ordusunu yüksek dehasile idare eden Atatürkü saygı ve tazimle anarım.» Cümlesile başlıyarak bir nutuk söyledi. Heyet arasında olan ve Çanakkale savaşında çalışan General Kâzım da Nuri Conkerin hizmetlerinden bahsetti. Nuri Conker Conk bayırında Kamâl Atatürkün idare ettiği savaşı anlattı. Bir avuç Türk askerinin büyük komutanın emir ve işaretile koca orduları nasıl durdurduğunu söyledi. O günlere aid çok heyecanlı vakaları kısaca saydı. Heyet reisi Tevfik Fikrete ihtisasatını sordum. «Görüyorsunuzya hepimiz ne kadar heyecanlıyız. Ulumuzun karış karış koruduğu bu aziz vatan topraklarını Çanakkalenin ilk kutluladığı zafer gününde buralarda bulunmanım sonsuz heyecanı içindeyim. Demiştir.

Heyet Atatürke tazim telgrafı çekmiştir. Heyet Denizyolları idaresinin Konya vapurile İstanbula dönmüştür. 30 Ağustos zafer bayramı münasebetile burada büyük bir resmi geçid yapılmış ve şehrin her tarafı donatılmıştır. Parti başkanlığınca dahi Atatürke ve büyüklere tazim telgrafları çekilmiştir.

Festival programı mucibince Balkan festival heyetlerinin de iştirâkile evvelki akşam Taksim bahçesinde eğlenceler yapılmış, dün de gündüz Sarayburnunda ve gece Çamlıcada festival eğlencelerine devam edilmiştir. Resimde bu eğlencelere ait bir kaç enstantane görünüyor.

HALK OPERETİ
KADIKÖY SÜREYYA BAHÇESİNDE
bu akşam 21,45 de
Sevda Oteli
Büyük operet
3 PERDE

Gazetemize gönderilecek resmî ilânlar

Gazetemizde neşredilmek üzere resmî daireler tarafından gönderilecek ilânların bundan böyle Yenipostane karşısında Erzurum hanında "Türk Maarif Cemiyeti Resmî ilân işleri bürosu Limited Şirketi,, adresine ve gazetemizin ismi tasrih edilerek gönderilmesi rica olunur.

Telefon: 21101

İRTİHAL

Samsun Liva Komutanı merhum General Ahmed Fehmi refikası sanayi umum müdürü Reşat Benerle Ziraat bankası memurlarından Fazıl Benerin valideleri mülkiye baş müfettişlerinden mütekait Ali Vefa Seyhanın kayın validesi Neyyire Bener dün vefat etmiştir. Cenazesi Maçkadaki hanesinden kaldırılarak Karaca Ahmetteki aile kabristanına defnedimliştir.

talebeyi ihzarî sınıfına kabul edecektir.

DÜŞÜNCELER:

Eğer varid ise...

Bu da bir okuyucu mektubudur. Bunun da aslı bende mahfuz. Yâni arzu edildiği takdirde derhal ibraz olunur.

●

İstanbul, 26/8/936

Dün eve gittim. Annemi evde yatar buldum. Sabahleyin bir şeyi yoktu. Akşamı böyle bir humma neden? Sebebini anlatayım da siz de ne isterseniz yazın:

Bir vergi muamelesi için üç memur mahalleyi aramağa çıkmışlar, bu meyanda tabiî bizim eve de gelmişler. Ev sahibimizle sokak kapısı bir olan bir evde otururuz. Ev sahibimizin bir oğlu var. Bir senedir anasından babasından ayrı oturuyormuş. Memurlar bu çocuğu soruyorlar. Ev sahibi her ne kadar onun evde olmadığını söylüyor ve komşular da buna şahidlik ediyorlarsa da memurlar:

— Örfün başınızı, içerisini arıyacağız, diyorlar.

Ev sahibi kadının kocası evde yok. Ben evde değilim. Yalnız kadınlar var evde. Ve memurların elinde de evi araştırmalarına izin veren bir resmi kâğıd yok.

Bu vaziyet karşısında âsabı bozulan ev sahibi kadın düşüp bayılıyor.

Komşular müdahale ediyor. Resmî makamattan taharri emri olmadan içeri girilemiyeceğini söylüyorlar.

Memurlar, bunun üzerine 24 saat sonra tekrar geleceklerini söyleyip gidiyorlar.

Şimdi soruyorum:

Resmî izin olmadan bir vergi kaçakçısını aramak için bir eve girilebilinir mi?. Bundan başka 24 saat mühlet verilerek vergi kaçağı aranır mı?.»

●

Eğer mektubun muhtevası ayniyle vaki ise okuyucumun bu iki suali büyük bir hayretle sormakta hakkı var.

Orhan Selim

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

TÜTÜNÜN YARARLIĞI

Hayır, tütünün vücuda faydası olduğunu söyliyecek değiliz, yalnız diyeceğiz ki: Eğer yer yüzünde tütün içen tek kişi kalmasa, tütün gene kullanılır.

Tütün, çiçek bahçelerinde en büyük yararlığını gösterir, çünkü toprağın hassalarını meydana çıkarır. Tütün, şaşmaz ve yanılmaz bir müş'iredir.

Ekinlerin iyi olması için toprakta dokuz hassa bulunmalıdır. Bunlardan biri veya bir kaçı noksan olursa mahsul hastalıklı olur. Tütün toprağın noksanlarını yapraklarında belli eder.

Toprakta nitrojen az olursa tütün yaprakları açık yeşil olur. Fosfor bulunmazsa tütün yaprakları kararır. Kalsiyom az olursa, tütün yapraklarının uçları kıvrılır.

CANLI KÜRK

Kedilerle köpekler dost oldular. Buna alıştık. Yakında tilkilerle tavukların da kardeş kardeş geçindiklerini göreceğiz galiba.

İngilterede Cornvalldeki çifliklerden birinde, iki çoban köpeği ile can ciğer arkadaş bir tilki var. Bu tilki kümesteki tavuklara yan gözle bile bakmıyor.

Çiflik sahibi kış günleri, canlı tilkiyi kürk gibi boynuna sarıyor, şehre öyle iniyor!...

ÇOK YAŞAMANIN SIRRI

Ne zaman yüz yaşına basan biri duyulsa gazeteciler koşup soruyorlar:

— Bu yaşa kadar yaşamak için neler yiyip içtiniz?..

Bu münasebetle bir İngiliz gazetesinde şöyle bir fıkra var:

«İskoçyada bir mezar taşı bulundu. Kitabesini aynen naklediyoruz: Burada Brovn gömülüdür. Bu adam yüz yirmi yaşına kadar yaşadı, sarhoş yaşadı. Sabahtan akşama kadar bira içer, körkütük dolaşır, onun bu sarhoşluğundan ölüm bile korkar, yaklaşamazdı. Nihayet günlerden bir gün Brovn sızdı ve ölüm onu bu halde yakalayıp aldı...»

MİRAS DAVASI

Jozef Kann adında bir Macar Londrada ölüyor. Arkasında 2 milyar frank bırakıyor. Bu para kime kalıyor?..

Mirasçılar çok. Macaristanda, Holandada, Avusturyada bir çok kişi var, ki Jozef Kannın mirasçısıyız diyorlar... Dava dava üstüne ikame ediliyor... Fakat miras bir türlü paylaşılamıyor ve her sene faizi üzerine binip arttıkça artıyor..

BİR REKOR

Budapeşteye bir kartpostal geldi. Bu kartpostalı 1916 senesi nisanın üçüncü günü Sibiryada esir olan bir Macar babasına göndermiş...

Sibiryadan Macaristana kartpostal tam yirmi senede gelmiş...

DÖRT KANATLI KAZ

Amerikada - tabiî Amerikada - kuluçkaya yatan bir kazın yumurtalarından biri zamanında çatlıyor ve içinden dört kanatlı bir kaz çıkıyor.

Bu dört kanatlı kaz büyüyor ve büyüyünce dört kanadını çırparak kuş gibi havalanıp uçuyor.

Bu dört kanatlı kaza isim takmışlar: Çifte satıhlı tayyare kaz! diyorlar.

ÇOCUKLAR ÖLMESİN DİYE

İngilterede, otuz seneden beri yol kazasında ölen çocukların sayısı her sene artıyor.

Geçen sene 1.200 çocuktan fazla ölmüş. Yalnız Londra ve civarında 4.600 çocuk yaralanmış, bunların üçte ikisi erkektir.

Demek oluyor, ki 12 erkek çocuktan biri, yirmi beş kız çocuktan biri mektep çağındalarken ölüyorlar.

Bu kazaların önüne geçmek için katî çare bulunamıyor. Bir kere İngilterede çocukların oynayacakları sahalar çok değil, sonra mektep kapıları tehlikeli yerlere tesadüf ediyor.

Londra belediye meclisi bu işle meşgul olmak üzere bir komisyon teşkil etti.

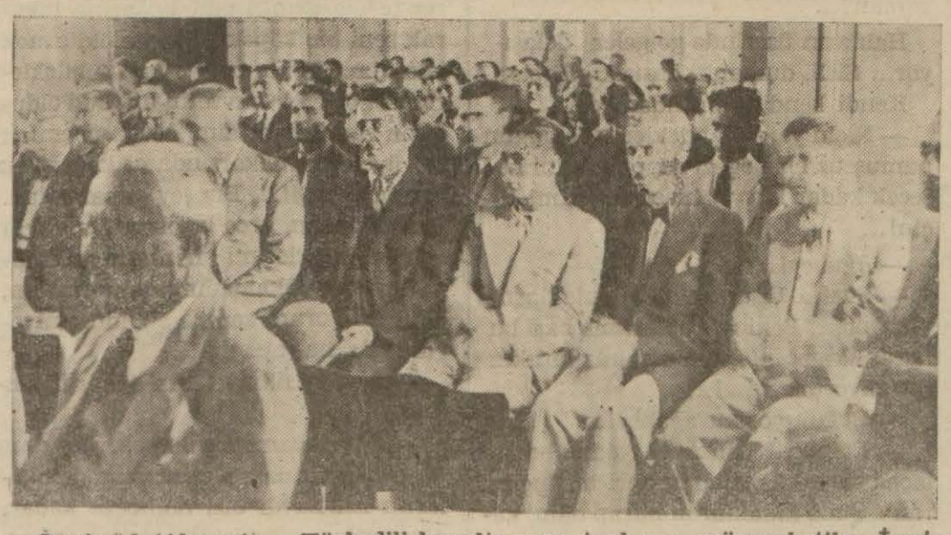

İzmir (Akşam) — Türk dili kurultayının toplanışı münasebetile İzmir Halkevinde bir toplantı yapılmıştır. Yüzlerce halkın iştirak ettiği bu toplantıda Atatürkün, dilimizde yaptığı inkılâb ve temizleme hareketi üzerinde hatip Hüseyin Avni ve muallim İrfan Hazar ile bayan Muhaddere taraflarından nutuklar irad edilmiştir. Resmimizde Halkevinde yapılan toplantıda bulunanlar görünüyor.

Dil mesiresine üç sahip çıktı

Emlâk bankası, belediyeden başka evkaf ta hak iddia ediyor

Büyükadadaki Dil mesiresi, millî emlâk idaresinden Emlâk bankasına verildiği için banka bir vakitler bu mesire yerini satmağa teşebbüs etmişti. Belediye tarafından yapılan müracaatlar üzerine bu satış muamelesi durmuştur. Mesire yerlerinin belediye kanununa göre şehre aid olması lâzım geldiğinden belediye Dil mesiresinin de şehrin malı olduğu iddiasındadır.

Fakat bu iddialar yalnız belediye ile millî emlâk idaresi ve Emlâk bankası arasında değildir. Evkaf idaresi, ilk önce Adadaki çamlıkların kendi malı olduğunu ileri sürmüş ve bu yüzden gerek, maliye, gerek belediye ile evkaf arasında bitmez, tükenmez ihtilâflar çıkmıştı.

Evkaf idaresi, son zamanlarda başta Dil mesiresi olarak Büyükadada millî emlâke ve belediyeye aid olan arazinin doğrudan doğruya evkafa aid olduğunu iddia etmeğe başlamıştır. Büyükadanın mühim bir kısmına taalluk eden bu iddia, maliye ile evkaf arasında yeni bir ihtilâfa vesile olmuştur. Bu ihtilâfın nasıl halledileceği henüz belli değildir.

Sarhoşluk yüzünden kavga

Pangaltıda Dolapdere sokağında Onnik ve Sırrı adlarında iki kişi dün gece sarhoşluk yüzünden kavga etmişlerdir. Bunlardan Sırrı bıçakla Onniği başından ağır surette yaralamıştır. Vakaya polis el koymuş, Onnik hastaneye kaldırılarak Sırrı yakalanmıştır.

At koşuları dün bitti

Dün yapılan yarışlarda kazanan atlar

At yarışlarının sonuncusu dün Veliefendi çayırında yapılmıştır. Neticeler şunlardır:

Birinci Hendikap koşusunda: (1600 metre) birinciliği B. Fahrinin (Andran Budin) i, ikinciliği mareşal Fevzi Çakmak'ın (Bayburt) u, üçüncülüğü bayan Binns'in (Barlight) i, kazanmışlardır. Bu yarışın ikramiyeleri 120, 58, 20 lira idi.

İkinci yarış: Üç veya daha yukarı yaştaki halis kan İngiliz at ve kısraklara mahsustu (1800 metre). Bu koşuda B. A. Aksonu'un Bekâr'ı ikinciliği Prens Halim'in (Copain) i kazanmışlardır.

Üçüncü koşu: «İkinci İnönü koşusu» (1000 metre). İki yaşındaki halis kan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsustu. Birincisinin 1000 lira, ikincisinin 120, üçüncüsünün 50 lira kazanacakları bu koşu bir hayli heyecanlı oldu. Birinciliği prens Halimin (Novice)i, ikinciliği B. A. Atman'ın (Dafya) sı, üçüncülüğü B. F. Yaman'ın (Baylan) ı kazandılar.

Dördüncü koşu: «Uzunçayır koşusu» (3000 metre). Dört ve daha yukarı yaştaki yerli yarım kan İngiliz at ve kısraklara mahsustu. Birinciye 435, ikinciye 55, üçüncüye 20 lira verildi. Birinciliği Ahmet Azalt'ın (Ceylân) ı, ikinciliği B. Şabanın (Bozkurt) , üçüncülüğü B. E. S. Temel'in (Alemdar) ı kazandılar.

Beşinci koşu: Dört ve daha yukarı yaştaki yerli, yarım kan Arap at ve kısraklara mahsus olan bu yarışlarda (2800 metre) idi. Birinciye 180 lira, ikinciye 55, üçüncüye 20 lira verildi. Birinciliği B. E. S. Temel'in (Necip) i, ikinciliği B. Mehmedin (Seda II) si, Üçüncülüğü B. Tevfiğin (B. Sada) sı kazanmışlardır.

İkinci tecrübe koşusu: Bundan sonra vilâyet hususî idaresinin 2 nci tecrübe koşusu (1600 metre) yapılmıştır. Üç veya daha yukarı yaşta ecnebi kanını taşıyan ırka mensup tay, at ve kırsraklara mahsustu. Mükâfat birinciye 555, ikinciye 125, üçüncüye 75 lira... Birinciliği prens Halimin (Tihu) su, ikinciliği B. Mustafanın (Ruçhan) ı, üçüncülüğü B. Macavarisani,in Elması) ı kazanmışlardır.

İZMİR MEKTUPLARI

İzmirde şimdiden büyük kalabalık var

Fuarda hazırlıklar bitmiş gibidir şimdi saha temizlettiriliyor

İzmir (Akşam) — Arsıulusal İzmir fuarının açılma günü yaklaştığı için İzmirde hareket başlamıştır. Şehir, şimdiden çok kalabalıktır. Aydın, Afyon ve Bandırma demiryollarile denizyollarından İstanbul ve Mersinden otomobil ve kamyonetlerle de iç vilâyet ve kazalardan fuar münasebetile İzmire gelmiş olanların sayısı on bine yakındır. Bu kadar kalabalık bir kütlenin İzmirde yaratacağı hareket canlılığını tasavvur etmek hiç de güç bir iş değildir. Otellerle pansiyonların çoğu daha şimdiden kiralanmıştır. Bu hareket bolluğundan bütün İzmirliler memnundur. Çünkü her sahadaki muhtelif işlerde, alış verişte bu kalabalıkla mütenasip bir bolluk görülmektedir.

Fuar açıldıktan sonra İzmirin daha kalabalık olacağı anlaşılmaktadır. İstanbuldan hususî vapurla gelecek olan ziyaretçilerle ekspozanlar ve devlet demiryollarının muhtelif hatlarından yüzde 75 nisbetinde tenzilli tarife ile gelecek ziyaretçilerin pek çok olacağı tahmin ediliyor. Geçen sene devlet demiryollarının İzmire işleyen muhtelif katarlarında görülmemiş bir izdihama şahid olmuştuk. Pek çok yolcular, oturacak yer bulamadıklarından ayakta seyahat etmek ve saatlerce süren bu zahmetli yolculuğa katlanmak mecburiyetinde kalmışlardı. Bu sene, devlet demiryolları, halkın rahatça seyahat etmesini temin için lâzım gelen her türlü tedbirleri almış, katarlar adedini arttırmıştır. Onun için fuar ziyaretçilerinin rahatsız olmalarına hiç bir suretle meydan verilmiyecek ve devlet demiryolları trenlerinde halk, neşeli, eğlenceli, fakat fuarı ziyaret sebebile de ayni zamanda istifadeli bir seyahat yapmış olacaklardır.

Fuarda büyük gazino ile büyük havuzun inşaatı tamamen bitmiştir. Her tarafta zengin bir şekilde tarhlar yetiştirilmiştir. Fuar sahasında göze batacak, en küçük bir çirkinlik kalmamıştır. Sovyet Rusya, Yunanistan ve Mısır pavyonlarının inşaatı da tamamlanmış ve bu memleketlerin mamulâtı ve mahsulâtı pavyonlara yerleştirilmiştir. Büyük pavyonlar arasında inşaatı bitmiş olanlar Sümer bank, inhisarlar, Mehmed Ruşen deri fabrikası, Trakya, İstanbul, İzmir ve Aydın ticaret ve sanayi odalarile Kayseri, Urfa, Maraş, Gaziantep ve Denizli vilâyetleri pavyonlarıdır. Diğer pavyonlar da şu iki gün içinde tamamen hazırlanacaktır. Hazırlanmış bu pavyonlara bir taraftan da teşhir edilecek mamulât ve masnuat yerleştirilmektedir. Büyük su havuzunun renkli su fışkırtma tesisatı ikmal edilmiş ve su fışkıtma tecrübesi muvaffaktyetle yapılmıştır. Havuzdan yedi renkte su fışkırıyor. Bu; geceleyin fevkalâde güzel bir manzara teşkil etmektedir. İnşaatı biten (70) metre uzunluğundaki beton yolun nihayetinde (ışık kulesi)nin inşaatı da tamamlanmıştır. Işık kulesi, hakikaten görülmeğe değer bir eserdir. Bunun arkasında fuar sahasını ışıklar içinde bırakan ve büyük lâleleri tanzir eder şekilde hazırlanan tenvirat lâmbaları, uzanmakta ve fuara ayrı bir güzellik vermektedir.

Hususî müessese ve ticaret evleri ile manifatura, tuhafiye, şeker tacirleri tarafından kiralanmış olan pavyonlar ve Bursadan fuara iştirak eden ticarethanelerin pavyonları da tamamlanmıştır. Bursalılar, fuara çok zengin bir şekilde iştirak etmişlerdir. Halılarımızla çini mamulâtımız, üzüm ve incir mahsullerimiz fuarda çok zengin bir şekilde teşhir edilecektir. İş bankasının pavyonları da hazırlanmıştır. Kömüriş ve şekeriş pavyonları çok güzeldir.

İktisad vekâleti, memleketimizin muhtelif yerlerinde bulunan madenlerden nümuneler göndermiştir. Bu nümuneler de fuarda bir pavyonda teşhir edilecektir.

Belediye ve evkaf pavyonları, halkımıza bu iki idarenin yaptığı işler hakkında fikir verecek şekilde hazırlanmıştır. Bu pavyonlarda İzmir belediyesinin kısa bir zamanda yaptığı işleri gösteren grafiklerle plânlar ve resimler bulunduğu gibi âsarı atikayı gösteren birçok resimler ve plânlar da vardır. Fuarda, kültür sahasındaki faaliyetimiz de canlandırılmaktadır.

İzmir üzüm kurumu tarafından üzümden neler yapıldığını gösteren ışıklı reklâmlarla muhtelif yerlerde yetişen üzümlerin nümunelerini, İzmir limanının üzüm ve incir ihracatını gösteren grafikleri ihtiva eden pavyonlar, cazip bir şekilde hazırlanmıştır.

İzmirin iktisadî kalkınmasında mühim bir âmil olmak istidadını gösteren fuardan bu seneki istifadenin çok büyük olacağı anlaşılmaktadır.

Yalnız ekspozanlar, fuar sahasının geceli gündüzlü hazırlanışından mütevellid moloz ve sairenin ne suretle temizleneceğini düşünüyorlar.

Belediye ve fuar komitesi reisi doktor Behcet Uz'a ekspozanların bu endişelerini söyledim, bana şu cevabı verdi:

— Beş yüzden fazla temizlik amelesinin seferber edilerek iki saat çalıştırılması; fuar sahasında inşaattan mütevellid moloz ve sairenin toplanarak attırılması için kâfidir. Göreceksiniz, fuar sahasında bir çöp bile kalmıyacaktır.

Kürek yarışları dün yapıldı

Yenikapıda yapılan yarışlar pek sönük geçti, Güneş klübü birinciliği kazandı

Dün Yenikapıda kürek teşvik yarışları yapılmıştır. Fakat seyirci adedi pek az olduğundan çok sönük geçmiştir.

Neticeler şunlardır: Bir çifte dümencisizde birinci Altınordu, ikinci Anadolu, üçüncü Güneş, iki tek dümencilide Galatasaray rakibsiz birinci, Dörtlük dümencisizde birinci Anadolu, iki çifte dümencilide birinci Güneş, ikinci Galatasaray, üçüncü Beykoz, kadınlar arasında dörtlük müsabakalarında birinci Fenerbahçe, ikinci Güneş gelmişlerdir.

Müteakiben kıdemsiz yarışlara başlandı. Dümencili dörtlük yarışta Beykoz birinci, Galatasaray ikinci, Güneş üçüncü gelmiştir. Kıdemsiz dümencisiz iki tek yarışta Güneş birinciliği, Beykoz ikinciliği kazandı, dümencisiz birlikte Anadolu birinci, Beykoz ikinci, Güneş üçüncü, dümencili iki tekte Güneş birinci, Beykoz ikinci, dümencisiz dörtlükte Anadolu birinci, Galatasaray ikinci, Güneş üçüncü, Dümencili iki çiftede Güneş birinci, Beykoz ikinci, Galatasaray üçüncü olmuşlardır.

Sonunda kıdemli kürekçiler arasındaki yarışlar yapılmış dümencili dörtlükte Galatasaray birinci, Beykoz ikinci, Fenerbahçe üçüncü, dümencisiz iki tekte Güneş birinci, Galatasaray ikinci, dümencisiz birlikte Fenerbahçe birinci, Anadolu ikinci, dümencili iki tekte Güneş birinci, Galatasaray ikinci gelmişlerdir. Dümencisiz dörtlüğe giren tekneler diskalife edilmişlerdir. Dümencili iki çiftede Güneş birinciliği, Beykoz ikinciliği, Galatasaray üçüncülüğü kazanmışlardır.

Puvanların tasnifi neticesinde Güneş bu müsabakalarda birinci olmuştur.

Filomuz İstanbula geldi

Akdenizde bulunan Yavuz zırhlısile Hamidiye kruvazörü ve torpitolardan mürekkeb filo İstanbula gelmiş Adalar önünde demirlemiştir. Yavuz, Zafer bayramı münasebetile dün 21 pare top atmıştır.

PAZARTESİ KONUŞMALARI

ZEKÂ

En kısa tarifile zekâ, insandaki anlama kudretidir. Zeki adam, anlayışlı, varışlı adam demektir. Her kudret gibi zekâda türlü türlü tecelliler gösterir. Söylenilen bir sözü, yazılmış bir yazıyı dinler ve okurken bir bakışta onu anlıyıverenlere çabuk anlayışlı demeniz haklı bir tevcihtir. Eskiler buna han, hamam veya apartımanı olanlara verilmiş isimlere benzemek üzere mal ve menal gibi süratı intikal sahibi derlerdi. Her halde böyle parlak bir zekâ, birkaç katlı apartımandan daha aşağı olmasa gerek.

Çirkinliklerin en fenası, zekâ loşluğudur. Ağır bir anlayışın çehreye verdiği bön ve sarsak durgunluğu kendinden başka neye benzetebilirsiniz; kerihlikte o kadar eşsiz bir görünüşü vardır. İnsan yüz ve vücudundaki plastik güzelliği bile çekiciliğinden mahrum eden bu anlayışsızlıkta cinsimizin telâfisi en güç bahtsızlığı gizlidir. Onun için güzel bir yüz, her halde ifadesi olan ve dururken bile söyleyen bir yüzdür. Bu, ne bir renk meselesi, ne bir tenazur davası, ne de şeklî bir ahenk işidir. Zeki bir dudağın gülüşü, hattâ kelimeye ihtiyaç duymadan, size en söylenilmez bir sırrı emanet edebilir. Zeki bir gözün kısa süren bir bakışı, sizin her hangi bir hareketinizden aldığı memnunluğu, gene öyle olan zeki gözlerinize meharetli bir el çabukluğile iade eder. Böyle zekâ, başlı başına bir estetik mevzuudur.

Halk dilimizde leb demeden leblebiyi anlar diye anılan bu türlü zekâ sahiplerinden başka bir de hazır cevaplar vardır. Şaşırtan, ummadık anda okunu atarak hasmını en can alacak yerinden vuran bu şimşek gibi zeki adamlar, sevimli oldukları kadar bizi korkuturlar da. Hazır cevaplık, çabuk anlayışın bir mukabelesidir; bazan bir mukabil taarruzu olur. Eski arap harflerinin noktalarında yapılmış bir yanlışlıktan istifade ederek Babanzade İsmail Hakkı beye, aile adını Yabanzade şeklinde söyleyen muhatabına merhumun:

— Babandır!...

Diye verdiği cevap, bu türlü zekâ eserlerinin en güzel örneklerinden biridir.

Hazır cevaplık, bazı kere hareketle de olur. Söze muhtaç olmadan yapılmış zeki mukabelelerden birini şöyle anlatırlar:

Bir gün eski devrin büyüklerinden biri huzurunda bulunan bir misafirine, ikram edeceği cigarayı tabakasını ona uzatmak suretile değil, oturduğu yere doğru fırlatarak vermek istemiş. Misafir de önüne atılan cigarayı alıp tütün içmediğini söyliyerek ayni hareketle ev sahibine iade etmiş.

Zekânın bir de nüktedanlık, zariflik şeklinde tecellisi vardır. Spirituel adam dediğimiz bu ince insanlar, zekâlarını kuyumcuların hassas ve sivri uçlu âletleri gibi kullanırlar. Esasen şeytanın yaratıldığı ateşten bir prça olan zekâ, böylelerinin sözlerinde ve konuşmalarında buzlu bir ampulden çıkan ışık gibi gözlerinizi tatlı tatlı okşayarak içinizi aydınlatır. Zarif adamlarla görüşmek, dimağ içerisinde bir donanma yapmak gibidir. İnce bir nükte, zarif ve yerinde irad edilmiş bir hikâye, kafadaki karanlık noktaları derhal nurlandırır. Meselâ bu türlü zekânın bizde en sevimli tiplerinden biri olan Cimcozla konuşurken kaygulu ve dertli kalmaya imkân var mıdır? Şen ve zarif insanlar kahkaha ile hastalık tedavi eden doktorlar sayılmalıdır.

Zariflik nümunesi olarak size şu fıkrayı nakledeyim:

Bir gün Şeyhislâm efendi, oturduğu köşede üstünü başını, sağını solunu arar durumşu. O sırada huzurunda bulunmakta olan zarif bir zat, bu aramadan sıkılmış. Efendi hazretlerinden ne aramakta olduklarını sormuş. Meğer Şeyhislâm gözlüğünü ararmış. Fakat adam bakmış ki gözlük gözünde.

— Efendimiz, demiş, şimdilik gözlerinizdeki gözlüğü kullansanız da bilâhare diğeri bulunsa!...

Zarifliğin böyle cemal sıfatı olduğu gibi celâl sıfatında da tecelli ettiği olur. Nitekim Eşrefin hicivlerinde zarafet, zehir haline gelmiştir. Onun şiirlerine mevzu olanlar her halde bu ağudan tatmışlardır. Bu vadide ondan geri kalmayan Neyzen Tevfiği burada hatırlamamak mümkün değildir. Geçen gün bir arkadaşım, onun şu beytini söylediği zaman doktor olmadığıma doğrusu bin kere şükrettim:

Bin katır tepse yıkılmazdı bu ahen bedenim;
Bir hazâkatzedeyim, midemi tıb tepti benim.

Görülüyor ki ruhun türlü melekelerinden ışık alarak parlayan bu zekâ nevileri bilhassa sanat vadisinde görülen şekillerdir. Zengin bir hayal ile birlik olduğu zaman bu zekâ tipleri, büyük eserler verirler. Fakat ilim için lâzım olan zekâ, bunlardan daha başka vasıftadır. Onu da başka bir konuşmamızda anlatalım.

Hsan - Âli Yücel

Hava kurumu Şişli kolu bir müsamere tertib etti

Havacılık haftası münasebetile Türk hava kurumu Şişli kolu tarafından 1 eylûl salı günü akşamı Harbiyede Belvü bahçesinde bir müsamere tertib edilmiştir. Müsamerede saz, dans ve diğer bir çok numaralar vardır.

Pazarcık halkı doktor istiyor

Kazada nahiye teşkilâtı yapılması da lâzımdır

Gaziantep (Akşam) — Pazarcık, 250 evle 35 dükkândan mürekkeb küçük bir kaza merkezidir. İhracatı yoktur. Esnaflar ihtiyaçlarını Gaziantep ve Maraşdan temin ederler. Belediye bütçesi (1320) liradır. 934 yılında vilâyetin yardımile kasabanın şimalindeki Tünel suyu demir borularla kasabaya getirtilerek bir depo içine alınmış, bir de çeşme yaptırılmıştır.

Kazada sıtma çoktur. Fakat halkın sıhhatile meşgul olacak iki küçük sıhhat memurundan başka kimse yoktur. Bunca teşebbüse rağmen henüz bir doktor gönderilmemiştir. Kasaba halkı doktorsuzluktan çok sıkıntı çekmektedir.

Kasabada dört muallimli ve beş sınıflı bir ilk ve köylerde birer muallimli dokuz okul vardır. Bu mekteplere 476 erkek ve 84 kız çocuk devam eder. Mevcudun böyle az olması, halkın köylerine uzak olan bağ ve bahçelerden, tarlalarında alelâde bir ev yaparak oturmalarından ileri gelmektedir.

Kasaba esasen Bağdini sağir isminde bir köy olup yokluktan hayatı sönüktür. Yüz yedi köyü 97 muhtarla idare olunur. Bu kazada nahiye teşkilâtı yapılması elzemdir.

Hayvanlara pamuk çekirdeği verilmiyecek

İzmir (Akşam) — Bazı yerlerde hayvanlara yem yerine yedirilen pamuk çekirdeklerinin, fazla yağlı olması ve içindeki gıda maddelerinin hususiyeti sebebile hayvan ensacını bozdukları ziraat vekâleti mütehassısları tarafından yapılan tetkikat neticesinde anlaşılmıştır.

Vekâlet, hayvan yetiştiricilerin bu noktaya ehemmiyetle nazarı dikkatlerinin celbedilmesini ve hayvanlara yem yerine pamuk çekirdeği verilmiyerek pamuk yağı çıkarıldıktan sonra kalan küspenin verilmesi çok muvafık olduğunu bildirmiştir. Çünkü bu küspe, hayvanlara her cihetce yaramaktadır.

Edirnede su meselesi

Edirne (Akşam) — Edirnede su meselesi elân halledilemedi. Belediye arazözle içilecek su getirtmekte devam ediyor. Buna bütün doktorlar itiraz etmişlerdir. Fakat bu itiraz netice vermemiştir.

İçecek sudan başka terkos denilen umumî sular da berbad bir haldedir. Şehirde tifo vardır. Umumî caddelerde dükkânların önünde otlar bitmiştir. Ekser sokaklar geçilemiyecek derecededir. Edirne belediyesinin bir parça faaliyet göstermesi bekleniyor.

Lüleburgaz köylerinde radyo

Lüleburgaz 30 — Lüleburgazın bir çok köylerine radyolar konulmuştur. Köylüler her akşam çalan radyonun etrafında büyük bir kalabalık halinde toplanmaktadır.

KADIN KÖŞESİ

Kapı yerine pencere

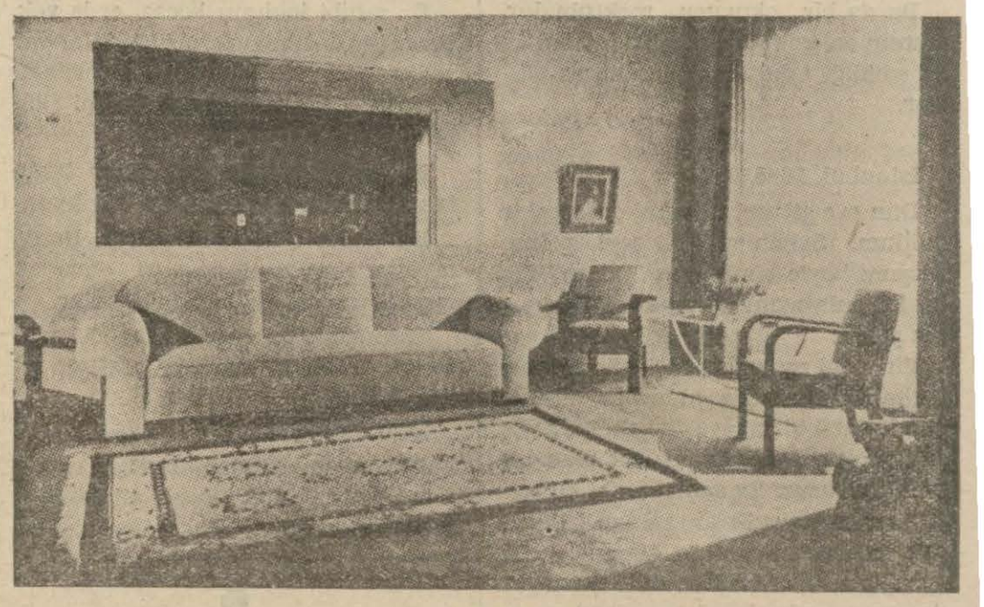

Ev tezyinatında daima yenilik aranmaktadır. Resimde görülen salon ve yazı odası arasına kapı yerine geniş bir pencere yapılmıştır. Bu pencerenin iki tarafına birer lâmba ve altına da beyaz maroken kaplı büyük bir divan konmuştur.

Erzurumda tarihî eserler

Çifte minareli mescidin müze binası yapılması kararlaştırıldı

Erzurumdan bir görünüş: Cumhuriyet caddesine bir bakış

Erzurum (Akşam) — Osmanlılardan evvel Selçuk ve İlhani Türklerinin uzun zaman yaşadıkları Erzurum ve çevresinde Selçuk ve İlhani Türklerine ait bir hayli eski eser vardır. Yerleri ve nevileri tesbit ettirilen bu kıymetli eserlerin toplattırılarak bir müze vücuda getirilmesi kararlaştırılmış ve bu işe müsait bir bina aranmış ve Selçukî hükümdarlarından Alâeddin Keykubat tarafından milâdın 1251 inci yılında yaptırılmış orta devirde ehemmiyetli bir ilim yuvası olan çifte minareli mescidin bu iş için muvafık bulunduğu görüldüğünden keyfiyet kültür bakanlığına bildirilerek burasının tamiri istenmişti. Çok nefis bir sanat eseri olan bu mescidin tamirini bakanlık ta uygun gördüğünden 16000 liraya ihale edilmiş olup yakında ikmal edilecek olan bu tarihî bina bu iyi işe tahsis edilecektir.

Bundan başka bir de etnografya müzesi meydana getirilmesi kararlaştırılmıştır. Her köy öğretmeni bulunduğu mahallin folklor işile yakından ilgili olup tedkiklerini bir raporla kültür direktörlüğüne bildirmeğe memur edilmiş ve bundan esaslı ve şayanı dikkat neticeler elde edilmiştir. Bu alanda gerek eski kültür direktörü Mustafa Reşit Tarakçıoğlunun gerekse valimiz Etem Aykutun himmetlerini kaydetmek yerinde olur.

Danimarka menşeli mallar

Danimarka menşeli olup ta 17 marttan evvel yola çıkarılmış olan mallardan 30,000 liralık bir kısmının serbest dövizle bedellerinin ödenmesine müsaade edilmesi hakkında alâkalı dairelere tebliğat yapılmıştır.

ÖLÜNCEYE KADAR!..

Yazan: **ESAD MAHMUD KARAKURD**

Tefrika No : 59

Bedri birdenbire başını çevirip bağırıyor:

— Dadı, nereye gidiyorsun?

— Biraz işim var oğlum aşağıda!..

— Neye ağlıyorsun?

— .....

— Söyleyin niçin ağlıyorsunuz böyle ikiniz de?..

Cevap vermiyorlar... İkisinin de gözleri beyaz bir mendilin içinde saklı.

İhtiyar yürüyor.. bir gölge gibi halıların üzerinde sürüklenerek tek bir söz söylemeden çıkıp gidiyor...

Bedri gittikçe çoğalan bir heyecan içinde titremektedir. Gözlerinin yuvarlakları kıpkırmızı...

— Söyle bana Bülend, niçin doktor arıyordun gece yarıları...

— Ağabey, bileklerimi kırıyorsun, sıkma bu kadar... Canım acıyor...

— Söyle bana sen, çabuk anlat!... Bu esrarengiz hava nedir, öldüreceksin beni!... Doktor ne oluyor, kim hastaydı, kimin için arıyordun doktoru gece yarıları?..

— Kendim için ağabey!...

— Kendin için mi?,

Kız susuyor... Başı gayri ihtiyarî öne doğru düşüyor... Soluk dudaklarında can çekişen bir ses...

— Evet ağabey, kendim için arıyordum...

Korkunç bir sessizlik... Duvarların üzerinde karışık gölgeler... Kararıyor her taraf... Yahud kararan gözler, karanlık görüyor her tarafı!... Kaldırımlardan yağmurun sesi geliyor...

— Kendin için gece yarıları doktor arıyordun öyle mi? Kendin için!..

Bedrinin sesi çıkmıyor... Boğazına bir yumruk saplanmış gibi nefes alamıyor... Alnında soğuk ter damlaları..

Kız, Bedrinin dizlerinde ağlıyor... Sarsıla sarsıla ağlıyor...

Ölü bir ses...

— Dinle ağabey diyor; kardeşin, dünyada yalnız ona inandığın bir tek kız kardeşin bak bu gece sana neler anlatacak!...

— Bülend, beni öldürmek mi istiyorsun? Kız kardeşim bana ne anlatabilir, neyi anlatmasına imkân vardır, üzme beni Bülend!.. Bu esrarengiz hava beni öldürecek... Niçin doktor arıyordun, sen evvelâ onu söyle!... Hangi ıztırap seni böyle gece yarıları kaldırımlara düşmüş kadınlar gibi, sokak sokak doktor aratıyordu. Onu söyle bana şimdi sen!...

Kız, gözlerini yumuyor...

— Bir hafta sonra Hikmet geliyor ağabey!...

— Gelsin ne olur!...

Dudaklarında küçük kan çukurları.. bilekleri yanıyor...

— Ben Hikmetle evlenemem ağabey!...

— Niçin.

— Çünkü ben!...

Boğuluyor... Sesler boğazında düğümleniyor...

— Çünkü ben kız değilim ağabey!..

— Sen!...

— Hattâ karnımda üç aylık bir de çocuk taşıyorum.

Birdenbire sesler kesiliveriyor... Odanın tahta döşemeleri üzerinde kuvvetli bir sarsılış!... Uzayan gölgeler. yağmur.. karanlık.. ışık ve gözler!... Bir kadının can evinden, acı acı haykırdığını işitiyoruz şimdi!...

— Ağabey!... Ağabet yapma!..

***

Sabah oluyor... Ayni gece, ayni ev, ayni oda ve ayni insanlar!...

Pencerelerden yaaş yavaş sisli bir aydınlık giriyor... Dumanlı bir hava ..

Bülend, karanlık bir köşede başını kollarının arasına almış ağlıyor... Perdelerin arasında bulanık ışıklar!...

Bir gece yetiyor... Bir ömür kadar uzayan korkunç bir gece... Uykusuz geçen ıztıraplı geceler...

Bedri, perde perde dağılan ışıkların altında bakır teller gibi parlayan saçlarını, parmaklarının ucuna sararak bütün kuvvetile çekiyor... Soluk dudaklarında inleyen bir ses!...

— Yarabbi!... Niçin canımı almıyorsun?...

Halıların üzerinde gölgeler dolaşıyor... Sisli, dumanlı, karışık gölgeler!..

Kendi kendine mırıldanıyor...

— Niçin yarabbi bileklerimde bugün namussuz bir boğazı sıkıp nefesini kesecek kadar kuvvet hisetmiyorum! Niçin!...

— Ağabey!...

— Sus!... Uğursuz sesin kulaklarımı yırtıyor!... Beni ıztırablarımla bari bu karanlık gecenin içnde yalnız bırak!.. Sus diyorum sana!...

— Boğuluyorum ağabey!...

— Boğul!... Ölünceye kadar boğulacaksın!... Akşamdan beri bu hıçkıran sesinle kulaklarım harap oldu, kâfi artık sesini kes diyorum sana!...

— Bir parça merhamet et!... Mahvoldum ağabey!...

— Merhamet!... Sen bana merhamet ettin mi?. Kırk beş sene, beyaz saçlarla ortülü bir alnı kirletmemek için dünyanın en büyük ıztıraplarına katlanan, bir zavallıya merhamet ettin mi sen?... Bir anlık hayvanî zevkin için bir cemiyeti, bir aileyi, bir hayatı yıktın, söndürdün!...

Gözlerinde iki damla yaş!...

— Yıkılsın, sönsün senin de ömrün, senin de hayatın Bülend!...

— Ağabey; ne acı konuşuyorsun, öldürüyorsun bu sözlerinle beni!...

— Sözlerimle değil, parmaklarımı birer tasma demiri gibi, boğazına takarak seni bir köpek boğuşile öldürmek isterdim. Ve bu geceye kadar bileklerimde böyle bir kuvvetin mevcud olduğunu zannediyordum. Aldanmışım!... Görüyorsun ya, karşında ne kadar âciz kaldım şimdi!... Bir şey yapamadım. Parmaklarım, gece boğazına takıldığı zaman, bileklerimi bir ateşin yaktığını duydum. Sıkamadım, sıkamıyorum, öldüremiyorum seni!... Öldüremiyorum işte, ne yapayım!...

— Ağabey nihayet ben de bir insandım.

— Eğer insan olsaydın, eğer bir damla, yalnız bir damla temiz kan damarlarını ıslatsaydı bizi ölünceye kadar, alnımızda siyah bir damga ile yaşamağa mahkûm eder miydin?.. Bütün hayatını, lekesiz bir ideal uğrunda harcayan ihtiyar babanın, mezarda kemiklerini bile kirlettin!... Sen dünyanın en sefil, en âdi insanısın!...

Kafes ve ferace devrinde istanbul

Binbirdirek ve leylek tılsımı!

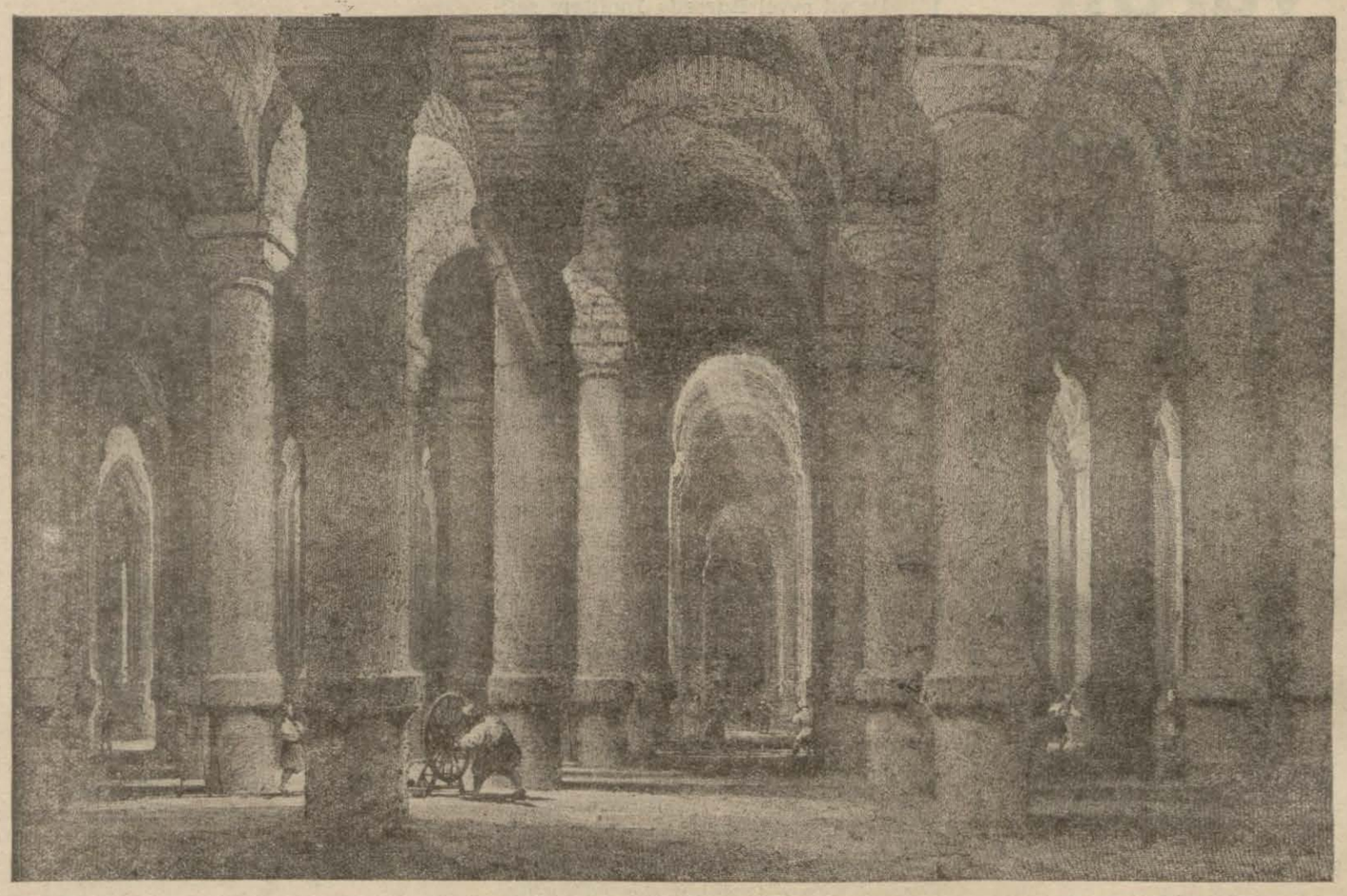

Binbirdirek

Oradaki direklerin topunu son asırlarda sayanlar 212 ile 224 den fazlaya çıkaramazlar. Fakat Türkler, yeraltındaki bu sayısız direkleri görünce, toptan hesap ediverdiler, ve Binbirdirek dediler. Binbirdirek de, Yerebatan sarayı gibi, Türklerin nazarında bir yeraltı sarayı idi. Türkleri bu zanna düşüren nokta, bu sarnıçlar üzerindeki kemerleri tutan zarif ve ekserisi Korintos tarzı yapılan sütunlardır.

İstanbul sarnıçları tedkik edildiği zaman, Bizans devrinde ve daha sonra Türklerin idaresinde İstanbul su ihtiyacının ne derecelerde düşünüldüğü tamamen tevazzuh eder.

İstanbulun su ihtiyacını en ziyade temin eden, Balgrad ormanlıklarıdır. Buranın yazın yağmurları, kışın kar suları vadilere seller gibi akar. Derin ve dar vadilere akan sular, bendlerle durdurulur. İlkbaharda sular birikip te bendlerden taşmaya başlayınca, duvardaki oluklar açılır. Sular, künklerle istenilen semte akıtılır. Şayed yol üzerinde akıntıya engel olacak bir vadi bulunursa, vadinin bir sathi mailinden öbür sathı mailine köprüler yapılarak suyun geçmesi kolaylaştırılır. İşte bugün İtalyada, İspanyada, Yunanistanda, Anadoluda, İstanbulda görülen su kemerleri, bu nevi köprülerdir.

Fakat Arablar daha başka türlü düşündüler. Biribirine bağlanan borularda suyun daima ayni seviyeye çıkacağını anladılar. Suyu vadinin bir tarafından indirdiler, öbür tarafına borularla çıkardılar. Su, öbür sathı maile kolayca gelebiliyordu. Fakat oradan da gayet ağır akıyordu. Bunun da çaresini buldular: Su yollarına muhtelif mesafelerde suyun biriktiği dağ sırtları boyunca bacalar yaptılar. Fakat mesafe uzadıkça ve su uzun vadilerden geçtikçe, bütün akıntıyı geçirecek bacalar açmanın imkânsızlığını gördüler. Bu sefer, kârgir su terazileri yaptılar. Bu terazilerin tepeleri suyun umumî seviyesile bir tesviyede idi. Sular buraya gelince, müvazenesini bulur, orada ufak bir mahzene birikir, oradan tekrar borularla aşağıya akardı. Bu teraziler, suyun geldiği su kemerlerinin yüksekliğinde yapılırdı.

Türkler İstanbula geldikleri zaman, Romalılardan kalan su kemerlerini ve su terazilerini hazır buldular.

Filhakika Bizansta en eski ve en mühim su yolunu yapan, imparator Kostantindir. Bunun için Belgrad ormanında altı büyük bend vardı. Bu bendlerin en büyüğü bin hatveden fazla uzunlukta ve 8 - 10 milyon hatve mikâbı su alacak bir genişlikte idi. Su yolu, Kâğıdhane civarında, bugün en zarif su kemerlerinden sayılan bir kemer üzerinden geçerdi. Daha uzakta, hepsinden yüksek Jüstinien su kemeri vardı. Bu kemer o kadar sağlam yapılmıştır ki, suyu 90 - 100 hatve yüksekliğe çıkaran bu kemerleri on bir asır bile yıkamamıştır.

Bizans imparatorları, İstanbulu susuz bırakmamak için, şehir dahilinde bol mikdarda su bulundurmayı daima göz önünde tuttular. Bunun için de şehir dahilinde etrafı duvarla çevrili gayet büyük ve üstü açık sarnıçlarla gayet zarif mermer veya granit direklere istinad eden kemerlerle yeraltı sarnıçları yaptırmaktan geri durmadılar. İşte, Çukurbostanlarla Yerebatan sarayı ve Binbirdirek bu sarnıçların en meşhurlarıdır. Ve buralara gelen sular da, yukarıda anlatıldığı tarzdaki su kemerlerile getirilmiştir.

İstanbulun en meşhur su kemeri, Valens su kemeridir. Bu kemer, İstanbulun ufkunu değiştirecek derecede yüksek ve muazzamdır. Bu kemer hakkında bir rivayet vardır: Vaktile Halkeduan yani Kadıköyün surları üzerinde bir taş bulunmuş. Bu taşın üzerinde şu yazı varmış: «İstanbula suyu şehrin surları nakledecek.» Bu taştaki yazıdan ne demek istenildiği bir türlü anlaşılamamış. Bir müddet sonra, Kadıköy imparatorun gazabına uğramış. Duvarları yıktırılmış, bütün malmezesi Bizansa getirilerek bir çok abidelerin, ve ezcümle, Valens su kemerlerinin inşasında kullanılmış, ve yazının manası işte o zaman anlaşılmış...

İstanbulda açık ve yeraltı sarnıçlarına su, bu kemerden gelirdi. O zamanın itikadına göre, açık olanların bir mahzuru vardı: İstanbul ve civarına çok leylek gelirdi. Bunlar yılanı yakalarlar ve ekseriya uçup götürürken ağızlarından suya düşürürlerdi.

O zamanın imparatoru bu mahzuru ortadan kaldırmak için meşhur sihirbaz Apolloniusu çağırmış Pilargonium denilen bir sütun inşa edilmiş. Üzerine karşı karşıya üç leylek resmi konulmuş. Bu tılsım sayesinde şehirden leyleklerin kaçması temin edilerek suyun temizliği muhafaza edilebilmiş...

Bu leylek tılsımından Evliya çelebi de bahsediyor:

«Altı mermerlerin birinde Bokrata mensup bir leylek resmi vardı. Bu leylek rüzgârın ianesile sada urdukta Dersaadette ne kadar leylek var ise helâk olur idi. Hâlâ İstanbul içre leylek bulunmaz ve âşiyane yapmaz. Lâkin Eba Eyüb ve Üsküdarda çoktur.»

Türkler, İstanbula geldikleri zaman, bu su kemerlerinden ve su terazilerinden istifade ettiler. Fakat bilâhare İstanbulun camilerine, çeşmelerine ve hamamlarına lüzumu olan suyu temin için yeni yollar yaptılar. Açık sarnıçları bostan, Binbirdireği de iplikhane makamında kullandılar. Burada daima yahudiler ve ermeniler iplik bukerlerdi.

Binbirdirek yirmi bin hatve murabbaında idi, ve bir milyon iki yüz otuz yedi bin hatve mikâbı su alırdı. Bu su İstanbul halkını, on beş gün kadar, icabında susuzluktan kurtarabilirdi.

Sarnıcın sütunları üzerinde gayet derin kazılmış yazılar vardı. Bu yazılardan biri şudur: Euge Philoxena yani «Selâm, yabancıların dostu». Filhakika bu sarnıç, Bizans imparatorları zamanında, yabancıların kullanması için yapılmış. Onun için buraya Philoxenos namı verilmektedir.

İkinci Mahmud zamanında, Galata, Beyoğlu, Tersane, Kasımpaşa ve civarının suyunu temin eden bendin suları yetişmez bir dereceye gelmiş. O zamanlar İstanbulda bulunan mareşal Moltke diyor ki:

«Bu yıl hüküm süren kuraklık yüzünden susuzluk bir kat daha arttı. Ve Hünkâr yeni bir bendin nereye yapılması lâzım geldiğini saray nazırı vasıtasile bana sordurdu. Bunu keşifte hiç küçlük çekmedim; fakat yeni sarnıçlar inşa etmektense, eski sarnıçların istiabını büyültmeyi daha makul gördüm. İnşaat nazırı umumisine İstanbul sarnıçlarının yine eskiden olduğu gibi kullanılmasını, bilâ istisna bütün mecraların kökünden tamir edilmesini, surlar gerisine daha bir çok havuzlar kazılmasını teklif ettim. Fakat görünüşte bu kadar basit teşebbüsler Türklerin hoşlarına gitmez; onlar hünkâra daha büyük şeyler gösterebilmek isterler; yeni bir köşk ve bir küşad merasimi onlar için daha lüzumlu şeydir. Yarım milyon talere mal olacak yeni bir bend inşası belki de daha çok hoşlarına gider.»

Ahmed Refik

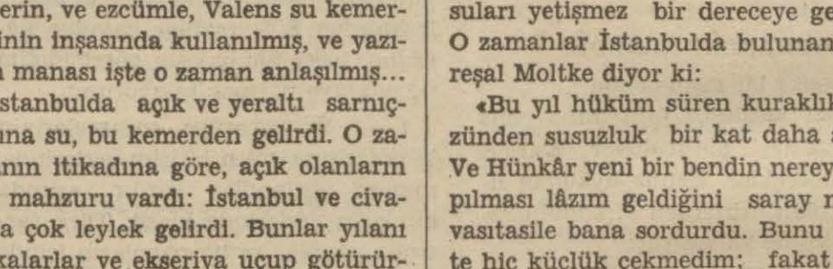

Kilis (Akşam) — Kazanın Elbeyli nahiyesinde büyük bir okuma hevesi vardır. Yeni kurulan ilk okul binası ihtiyaca kâfi gelmemektedir. Nahiye müdürü B. İhsan Erdal köyün imarı ve kimsesizlerin de ukuyabilmesi için çok çalışmaktadır. Yukarıdaki resimde imtihan sonu giydirilen on iki çocuk nahiye müdürü B. İhsan Erdalle bir arada görülmektedir.

Atina mektupları

Metaksas kabinesinin 15 günde gördüğü işler

İşçi ve çiftçiyi memnun etmek için alınan tedbirler, hayat bahalılığile mücadele

Atina (Hususi muhabirimizden) — M. Metaksas Yunanistanda Parlmantarizm rejimini lâğvedecek diktatörlüğü ilân ettikten sonra, şimdiye kadar halkın şikâyetini mucib olan muhtelif pürüzlü meseleleri halletmek için döt elle işe sarıldı ve itiraf etmelidir ki on beş gün zarfında bir çok meseleleri halletmeğe muvaffak oldu.

M. Metaksas emirberile beraber başvekâlet binasına girerken

Bütün gazeteler, ister Venizelist, ister koyu kralcı olsun M. Metaksasın bu seri icraatını büyük bir takdir ve tasvib hissi ile karşılamakta ve bu şekilde devam ettiği takdirde Yunan bünyesini sarsan siyasî hastalıkları az bir zamanda tedaviye muvaffak olacağını itiraf etmektedir.

AMELE MESELESİ

M. Metaksas, son tebeddülü haklı göstermek için komünizm tehlikesini ileri sürmüştü. Binaenaleyh M. Metaksasın ilk işi memleket için müzmin bir derd teşkil eden amele grevlerinin sebeplerini ortadan kaldırmak oldu. Bunun için de iki çareye baş vurdu. Evvelâ amele ve patron murahhaslarını toplıyarak işçilerin asgarî ücretini amelenin lehine olarak arttırmak suretile tayin etti. Patronlarla amele murahhaslarına kollektif iş kontratlarını imzalattırdıktan sonra grev serbestisini kaldırdı ve çıkacak ihtilâflarda hükûmetin mecburî hakemliği esasını koydu. Bu sayede hem işçiler tatmin edilmiş, hem de grevlerin tekerrürüne sebep olan gündelikler ihtilâfı ortadan kaldırılmıştır.

HAYAT PAHALILIĞI

Halkın ve bilhassa işçilerin en çok şikâyetini mucib olan meselelerden biri de hayat pahalılığı idi. Yunanistan, Balkanların en ucuz memleketlerinden biri olmakla beraber, son zamanlarda hayat pahalılığının burada iki üç nisbetinde artması, şikâyetlere sebebiyet veriyor ve bu fırlayış ihtikâra atfediliyordu.

Hükûmet, pahalılığa nihayet vermek için bir kararname neşretti, bu kararname mucibince esnafın toptan ve perakende satışlardan alacakları azamî kâr nisbetini tayin etti. Bu muayyen nisbetten fazla kâr alacaklara da ağır hapis ve para cezaları koydu. Bu kanun mucibince esnaf, satacakları malların üzerine fiat etiketleri koymağa mecbur tutulmuşlardı. Hükûmet müfettişleri, mütemadiyen fiatleri kontrol etmekte, muayyen nisbetten fazla kâr alan ve ihtikâra kalkışan esnafı, derhal cürmü meşhud mahkemelerine tevdi ederek cezalandırmaktadır.

Cürmü meşhud mahkemelerinde, muhakeme usulü çok basittir. Bir celsede verilen kararlar katîdir. Bu cürmü meşhud mahkemelerinin esnafın ihtikârına bir sed çekmek için gördüğü rol, çok cezrî ve esaslı olmuştur.

KAMBİYO KAÇAKÇILIĞI

Hükûmet, harice gizlice döviz çıkmasını men için çok şiddetli tedbirlere baş vurmuş, bu maksatla bir kararname de neşretmiştir. Bu kararname mucibince kambiyo alım ve satımı hakkı yalnız devlet bankasına verilmiştir. Ellerinde efektif ve yahut çek olarak kambiyo bulunduranlar, bunu bir hafta zarfında devlet bankasına tevdie mecburdurlar. Bankalar için de ayni mecburiyet vardır. Harice gideceklere verilecek kambiyo miktarı da çok tahdid edilmiştir.

Hükûmet gizlice kambiyo alım satımile meşgul bulunduklarından şüphelendiği bazı borsacıları, borsadan çıkarmış, borsa muamelesi yapmaktan menetmiştir. Bu kanun hilâfına hareket edeceklere konulan cezalar çok ağırdır.

KÖYLÜYE TOPRAK TEVZİİ

Hükûmetin en çok takdir edilen hareketi, topraksız köylüye toprak tevzii olmuştur. Yunanistanda Makedonyada Vardar vadisinde, Siroz ve Drama ovalarında on küsur senedenberi devam eden çok geniş sulama ve bataklıkları kurutma ameliyatı yapılmaktadır. Bu kanalizasyondan şimdiye kadar yüz binlerce dönüm arazi kurutulmuş ve bu arazi hükûmete intikal etmiştir. M. Metaksas, komünistlerin topraksız köylüler arasında yaptıkları tahrikâta bir nihayet vermek için meydana çıkarılan bu toprakların topraksız köylü işçilere tevziine karar vermiş ve derhal tevziine de başlamıştır.

Komünizm propagandası, en ziyade şimalî Yunanistanda köylüler ve işçiler arasında faaliyette bulunuyordu. M. Metaksasın bu tedbiri, bu propagandaya sed çekecek ve köylüleri yeni rejime daha ziyade bağlıyacaktır.

Metaksas kabinesi topraksız köylüye toprak tevzi ederken, hükûmetçe köylülerin elinden satın alınmış olan tütünlerden hasıl olan temettüden 55 milyon drahmiyi tütüncü köylülere dağıtmağa başlamıştır.

AZAMÎ TASARRUF

Yunan bütçesinde açık miktarı, seneden seneye artmaktadır. Eski hükûmetler tarafından bu açığı kapatmak için alınmış olan tedbirler, neticesiz kalmış, açık miktarı daha ziyade artmıştır. Hükûmet, bu açığı kapatmak için azamî Tasarrufa karar vermiş, tekaüd maaşlarını yeniden tetkik ile tenkiha, lüzumsuz memuriyetleri lâğve, bir adamın muhtelif sebepler yüzünden devlet hazinesinden bu işler için ayrı ayrı ücret ve maaş almak imkânlarını kaldırmağa karar vermiştir. Maliye nazırı yapılacak tasarrufun bir milyarı geçeceğini temin ediyor. Hükûmet bütçede bu tasarrufa baş vururken, ecnebî dainlerle anlaşmış ve matlûplarının yüzde kırkını ödemek için muvakkat bir anlaşma imzalamıştır. İşte yeni Metaksas kabinesinin on beş günde gördüğü en mühim işler.

* * *

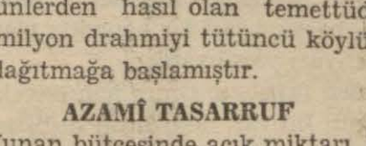

Ev, apartıman kiralama mevsiminde AKŞAM'ın

KUÇUK ILÂNLARI

kiracılar ve bina sahipleri için

En emin, en süratli ve en ucuz vasıtadır

Ispanyadaki dahilî harbin gülünç safhaları da vardır

Her köyden geçtikçe bayrak değiştiren bir otomobil, 30 sene evvelki elbiselerile sokağa çıkan rahibeler

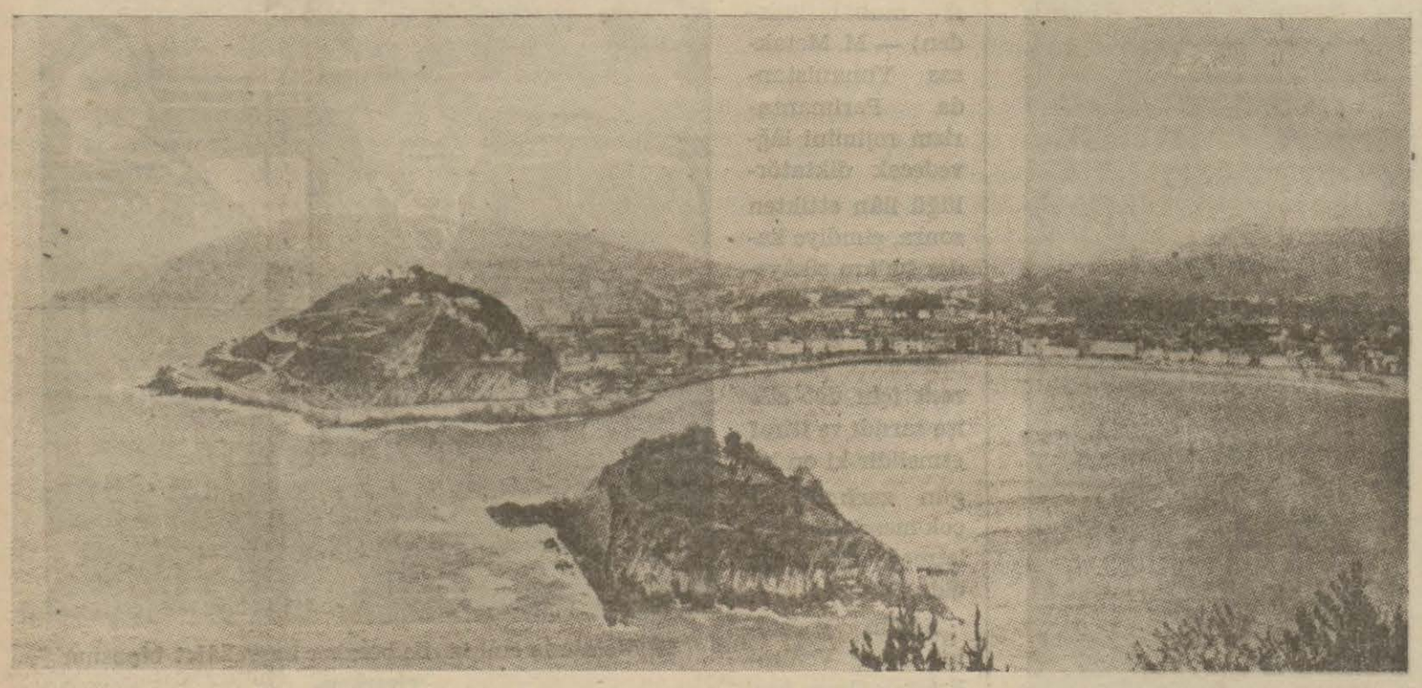

Etrafında kanlı muharebeler olan Oviedo şehri

İspanyada ihtilâl ve dahilî harp bir buçuk aydan beri devam ediyor. İki taraftan hangisinin sonunda galip geleceğini kestirmek kabil değildir. Fakat ajansların hergün vukuunu bildirdikleri muharebeleri, bizim bildiğimiz ve cephelerde gördüğümüz muharebelerle kıyas etmemelidir. İspanyadaki harp, fecaatleri arasında çok gülünç ve komik sahneleri de bulunan bambaşka bir muharebedir. Bunu anlamak için İspanyadaki muhtelif harp cephelerini dolaşmış görmüş olan bir Fransız muharririnin intibalarını okumak kâfidir. Fransız muharriri diyor ki:

— Köyden köye vaziyet sık sık değişiyor. Bir köyde faşistler, ötekinde komünistler hâkim. Hudud civarında bir gezintiye çıkan bir Fransız grupunun bindiği otomobil, komünistler tarafından durduruldu. Fransızlar, kırmızı bayrağı yukarıya kaldırınca serbest bırakıldılar ve yallarına devam ettiler.

Fransızlar, civar köyde de komünistlerin hâkim bulundukları zannile yollarına devam ederlerken faşist müfrezelerin ateşine hedef oldular meğer o köy faşistlerin elinde imiş.

Başka bir hadise daha anlatayım:

Henüz 14 yaşında bulunan bir milis neferi, başka siyasî bir kanaatte olan bir ihtiyarı yakalıyarak:

— Sen faşistsin. Onun için öleceksin dedi. İhtiyar kanaatini değiştirmeyince, küçük milis neferi, bir asır evvelki zamana mahsus piştovile ihtiyarı ağır surette yaraladı. Bu köy halkının milisleri, modern silâhlar mevcud olmadığı cihetle 17 nci asırdan kalma piştovlarla silâhlanmışlar. Yolda genç bir milise rastladım ve sordum:

— Kaç yaşındasın?

— On beş...

— Niçin harp ediyorsun.

— Kendi fırkam ve keyfim için.

— Ne keyfi bu?.

— Arkadaşlarla beraber Palas otelde yemek yiyorum. Hayatımda ilk defa yeni ayakkabılar giyiyorum. Kızlar, şimdi bana dikkat ediyorlar. Muharebeden sonra olanara flört yapıyorum. Hayat budur. Yaşasın harp.

— Ya ölürsen?

— O zaman yaşasın ölüm diye bağıracağım...

30 SENE EVVELKİ ELBİSELERİNİ GİYEN RAHİBELER

Madridde Fransız konsolosu 10 Fransız rahibesini kaçırmak ve kurtarmak istiyor. Fakat komünistler, rahibler ve rahibelere karşı amansız davranıyorlar. Onları bir görseler derhal kurşuna dizeceklerdir.

Konsoloshanede bulunanlardan biri konsolosa dedi ki:

— Rahibeleri kurtarmak ve kaçırmak için tek çare var. Onlara mutad kadın kıyafetlerini giydirmek. Bu kıyafetle nazarı dikkat celbetmeden kaçacaklar.

Fakat on rahibeye giydirecek kadın elbise ve fistanları yoktu. O zaman rahibelerden biri imdada yetişti:

— Biz bütün hemşireler, eski bir anane mucibince manastıra ilk girdiğimiz zaman, sırtımızda taşıdığımız elbiseleri muhafaza ediyoruz. Mademki başka giyecek elbisemiz yok. O halde onları giyeriz. dedi.

Bunun üzerine rahibeler valizlerini açtılar ve 30 - 40 sene evvelki eski kostümlerini çıkararak sırtlarına geçirdiler. 1900 modası kostümlerini giymiş olan bu rahibelerin Madrid sokaklarından geçişi, ihtilâl ateşleri içinde kavrulan bu şehirde görülecek bir manzara idi.

BİR SİGARA İÇİN BİR KURŞUN

İspanya dahilî harbinden başka bir hadise de anlatayım:

Sevilde asî bir asker, sigara içmekte olan bir gence yaklaşıyor ve:

— Bana bir sigara ver diyor.

Genç adam, askere bir sigara ikram ediyor. Asî asker sigarayı eline alınca:

— Demek sen Murati markalı ecnebi mamulâtından sigara içiyorsun ha. Niçin İspanya tütünü kullanmıyorsun? Dur ben sana göstereyim diyerek silâhını kaldırıyor ve kendisine sigara ikram etmiş olan zavallı delikanlının kafasına bir kurşun sıkarak onu yere cansız seriyor.

İhtimal ki bu âsi asker, öldürdüğü adamın üzerine eğilerek bu faciaya sebebiyet vermiş olan sigara paketini maktulün elinden almıştır.

Bir gün Toledo şehrinin sokaklarında dolaşırken, tüfekler, mitralyözler gürlemeğe başladı. Namluları yukarıya çevrilmiş tüfekler ve mitralyözler evlerin pencerelerine kurşun yağdırıyorlar.

Bu silâh sesleri arasında:

— Bize ateş ettiler. Vurun onları, öldürün evlerde saklananları... Vaveylâları yükselmeğe başladı. Nisbî bir sükûnet avdet ettiği zaman anlaşıldı ki bu hadise, bir askerin elinde bulunan silâh kazaen patlamış bir çok bedbahtlar da bu silâh patlamasını kendi hayatlarile ödemişler!

MUHAREBE NEREDE?

İşte başka bir sahne daha...

Bir esir kafilesi, tahtelhıfız polis müdüriyetine götürülüyor. Esirler, idam edilecekler. Henüz uykudan uyanmış olan esirlerden biri muhafızlarının şefine yalvarıyor:

— Rica ederim hiç olmazsa beni bırakın da giyineyim.

— Zahmete değmez. Gittiğiniz yer için bu kıyafet bile fazla...

Somo Sierra cephesinde bir Fransız muhabiri, âsi bir zabite yaklaşarak:

— Muharebe nerede oluyor? diye sordu.

— Burada...

Bu cevap, muhabiri hayrete düşürdü. Ortada muharebeyi andıracak hiç bir şey yok. Top, silâh mitralyöz sesleri duyulmuyor. Yalnız beş dakika sonra semalarda biribirini düşürmeğe çalışan iki tayyarenin düellosunu gördü.

İki tayyare biribirini düşüremeden ufuklarda kayboldukdan sonra uzun seyahatten çok yorulduğu için yatacak bir yer aramış. Zabit, bir bataryenin dibini kendisine göstermiş. Muhabir, topların dibinde yatarak derin bir uykuya dalmış, uyandığı zaman merakla sormuş:

— Daha top ateşi başlamadı mı?

Batarya zabiti bu suale şu cevabı vermiştir:

— Tabiî, top ateşi henüz başlamadı. Başlasaydı uyuyamazdınız zannederim.

BİR KOMÜNİST NASIL KURTULDU?

Sierra cephesinde âsiler Ferendera civarında bir köy zeptettiler, köye girer girmez şu emri verdiler.

(Devamı onuncu sahifede)

Bir köylü otomobille giden milisleri selâmlıyor

Süleymaniye tamiratında hatalı işler vardır

Üç yıl evvel Bursada Ingiltere seferi Sir Persi Lorenle, Yeşil türbeye girmiştik. Muhterem sefir türbenin kubbesine asılmış gül şerbeti renginde, bir Avrupa yapısı avizeyi göstererek: (Ne katil bir zevk sakatlığıdır ki bu asil renklerin yeşillikleri arasında şu münasebetsiz yabancı şeyi buraya yakıştırarak asmış..) demişti.

Geçen yıl ilkbaharda, bilhassa âbideleri ziyaret kasti ile Edirneye bir aile topluluğu ile gelmiş olan Mısırlı prenses bayan Haticeye Selimiye caminı gezdiriyordum, camiin büyük kubbesini tutan sekiz büyük kemerden mihrap üstüne rasgelene, on dokuzuncu asır Avrupa masnuatından büyük bir avize asılı idi, prenses bu avizeyi göstererek elile gözlerini kapadı ve:

(Aman ne tahammülfersa şey, rica ederim delâlet ediniz de bu münasebetsiz şeyi buradan kaldırsınlar..) demişti..

Bu kristal avize hakikaten orada bir savaş kahramanının boynuna asılmış boncuktan bir gerdanlık sırıtkanlığı arzediyordu.. şimdi sözün sırası gelmişken ben de vazifemi yaparak, Trakyanın umumî müfettişi sayın general Kâzım Dirikten rica ediyorum: Bu avizeyi oradan alıp Edirne belediyesi salonuna hediye ederlerse gözleri tırmalıyan bu kötü görünüşten kurtuluruz, hem pilâv yağlanır hem şamdan temizlenir.. fakat ben asıl sözüme sıra getirmek için bunları hikâye edip geçiyorum.

***

Türk âbideleri üzerinde en mütekâsif tahribat on dokuzuncu asırda yapılmıştır. Bu tahribatın bir kısmını kör kazma yapmıştır. Fakat mühim bir kısmı da dinî gayretlerle fakat derin bir kültür düşüklüğü içinde bocalıyan imarcılık hareketleri ile yapılmıştır, bu suretle âbidelerin sıva ve badana ile asıl güzellikleri kapatılmış, bin bir yabancı yamalarla berbat edilmiştir.

Bu avizeler işi mesele bile değildir, bunları bir müracaat ve bir müsaade derhal temizliyebilir. Fakat bu imarcılık yamalarını bir çok masraflarla yaptıkları gibi temizlemesi, sökmesi de hayli masraf ister. Bunun içindir ki biz bunları temizliyebilmek için her yeni imar hareketinde fırsatları kaçırmıyarak göz önünde bulundurmağa mecburuz.

İşte bu görüş ve kanaatimle, iki gün evvel tamir edilmekte olan âbidelerimizden Süleymaniye camiine uğradım, basit bir bakışla görebildiğim üç noktaya parmak takıyorum:

1 — Süleymaniye minarelerinin külâh altına gelen bitirim yerlerinde, mimarî girlandlar vardır, aslında bunların yerlerinde klasik Türk tarzında panolar ve bu panoların içinde firuze renkte çiniler vardı. Abdülmecid zamanında bir fırtına ile külâhlar uçmuş ve taş kısmından da birazını beraber uçurmuş, bunlar derhal tamir edilmiş fakat aslı gibi restore edilmiyerek zamanın modasına göre buralara taştan girlandlar yapılmıştır. Bu girlandlar Yunan mimarisinin Romaya, daha sonra Rönesansa intikal ederek en nihayet Avrupanın Dekadans mimarisi ile yurdumuza gelerek işte böyle varlığı ile iftihar ettiğimiz âbidelerimizin en yüksek minarelerine kadar tırmanmak şımarıklığını gösteren eserleridir.

O vakit bu girlandlar minarenin ikisinde taştan yapılmış, camiin diğer minarelerindeki çinileri de umumî bir tecanüs için kırıp dökerek bunların üstüne de kurşundan dökme sahte girlandlar çivilenerek asılmıştır. Geçenki tamiratta evkaf idaresinden rica ederek bu minarelerden ikisinin kurşun girlandlarını söktürdüm. Altından orijinal çehresi meydana çıktı, fakat çinileri yaptırılmadı.. şimdi ise külâhları değiştirilen minarelerde taştan girlandlar vardır ki bunların kaldırılmadığını gördüm, çok arzu edilir ki bu mühim tamir ameliyesinde oraya kadar çıkılmışken bir kaç taşçı gündeliği ile Süleymaniye gibi yüksek bir Türk şaheserine cehaletin elile yapılmış bu yüz karası da silinerek aslıyeti ihya edilsin.

2 — Süleymaniye camiindeki bu

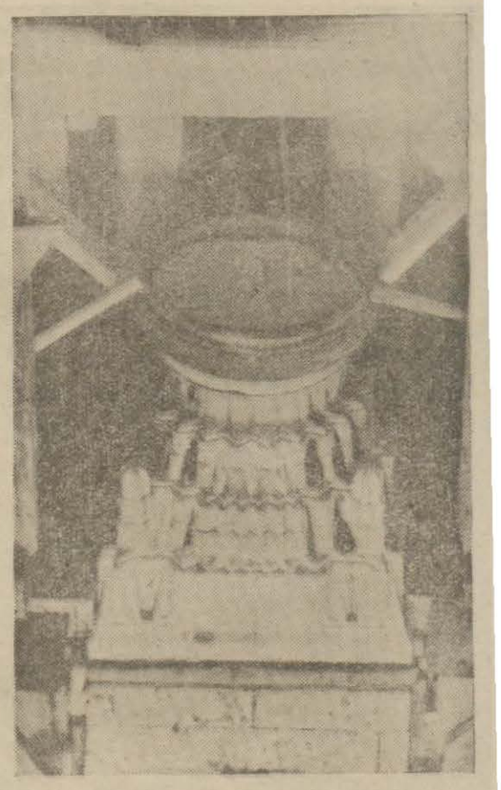

Süleymaniye minaresinde izalesi lüzumlu yabancı girlandlar

Süleymaniyede değiştirilmekte olan direğin iğretideki başlığı

geniş tamir ameliyatında bir şey daha nazarı dikkatimi celbetti: Camiin içinde sağdaki mahfelleri taşıyan direklerin arası gene Abdülmecid zamanında yapıldığı pek belli olan istilsiz bir desende bronz parmaklıklarla örtülmüştür. Burada çalışan ustalara parmaklıkları kaldırıyorlar zannederek sordum, hayır dediler; kaldırmıyacağız. Birisinin yerini değiştireceğiz... Arkasından ustanın sözünü sakallı bir kayyum tamamladı: Bu parmaklıklar kaldırılamaz, çünkü camiin yapıldığı zamana aittir, dedi.

Halbuki buralara konmuş olan bu büyük bronz parmaklıklar camiin orijinalitesi ile hiç bir münasebeti olmıyan şeylerdir ve bilâkis mimarî tarihimizin alçalış devrinin ne olduğu belirsiz yamalarından birisidir. Bununla beraber Süleymaniyenin iç mimarisindeki zenginliğine âdeta bir tahta perde olmuştur, binaenaleyh bu fırsatta bu parmaklıkların da derhal kaldırılmasını lüzumlu addediyorum.

3 — Süleymaniye tamiratında üçüncü bir nokta daha gözüme battı: Şadırvan avlusunda bir sakat direk değiştirilmektedir. İki taraftaki kemerler mükemmelen iğretiye alınmış, müzeler idaresinden alınan bir granit direk oraya getirilerek boylu boyuna yatırılmış, bu yeni direk biraz kalınca olduğu için alt kaidesinden bir karış yeri ve üst kaidesinden de bir metrelik yeri inceltilerek ortası şişkin bırakılmış ve böylece yerine dikilecekmiş..

Ben şimdiden haber vereyim ki bu direk bu halile yerine konursa ebediyyen gözleri tırmalıyacak bir çirkinlik nümunesi olacaktır. Kasımpaşadaki Piyalepaşa camiinde de böyle tenbelcesine uydurulmuş ortası şişkin münasebetsiz direkler vardır. Aradan bu kadar asır geçtiği halde biz Piyalepaşayı tamir eden mimara beceriksiz,

(Devamı 9 uncu sahifede)

Her akşam bir hikâye

GENÇLİK RESİMLERİ

Ahmed Nedim kaşlarının arasındaki iki beyaz kılı cımbızla kopardı. Güzel bir traş oldu. Aynada saçlarına şöyle bir göz gezdirdi. Hay allah cezasını kaldırsın... Boyalı saçlarının kök dipleri gene beyaz beyaz görünmeğe başlamıştı.

Kendisine son bir çeki düzen verdikten sonra evden çıktı. Bugün Selma ile buluşacaktı. Selma olsun olsun da 18-20 yaşında, tam gençliğinin en güzel zamanında idi. Vakıa Ahmed Nedim kendisini çok iyi muhafaza etmiş bir adamdı. Lâkin Selma ile aralarındaki yaş farkını düşündükçe bu derin uçurum karşısında başı dönüyordu, gözü kararıyordu.

Ah ne olurdu. Bundan 30 sene evvel Selmaya raslamış olsaydı. Bazan kendi kendine:

— Hey gidi hey, derdi, 30 sene evvel neydim ben yahu?. Ne körpe civandım.. ah 30 sene evvelki resimlerim olsaydı da Selmaya gösterseydim..

Ne yazık ki, 30 sene evvelki birçok resimleri arkadaşı Süleymanda idi. Ne resimlerdi onlar... O zaman bu güzel resimleri Ahmed Nedim ne kadar beğenmişti. Beğenilmiyecek şeyler de değildi ki... Çıkardığı resimler o zamanın genç kızları, genç kadınları tarafından Süleymaniyedeki konaklarından, sofadaki konsolun aynası önünden gizlice aşırılırdı. Lâkin Ahmed Nedimin o kadar istemesine rağmen ihmalci Süleyman bir türlü bu gençlik resimlerini göndermemişti. Halbuki bunlar Ahmed Nedime ne kadar lâzımdı. Eline geçerse bu resimleri teksir ettirecek flört ettiği kadınlara birer birer gösterip:

— Şuraya bakın... diyecekti... İşte ben böyle şaheser bir delikanlıydım.

Fakat hınzır oğlan Süleyman... Göndermiyordu ki, resimleri... O günü Selmayı ilk defa olarak köşkünün bahçesinde bir çay içmeğe razı edebildi. Selma bahçeye girince Ahmed Nedim hemen genç bir adam gibi zıplayark, sıçrayarak koştu. Bir şık masa getirip üstünü çiçeklerle donattı. Fincanları, pastaları getirdi. Tam çay içerlerken uşak yanlarına yaklaştı. Ahmed Nedime:

— Sabahleyin siz yokken bir arkadaşınız geldi. Sizi bekledi.. bekledi.. gelmediğinizi görünce gitti. Bu paketi bıraktı.

Ahmed Nedim paketi açtı. İçinden küçük bir albümle bir mektup çıktı. Mektûp Süleymandandı Diyordu ki:

«Aziz dostum..

İşte istediğin gençlik resimlerini sana getiriyorum. Bir kısmı da başka arkadaşlarda imiş.. hani bir söz vardır: «Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer..» derler.. sen de bu resimlere bak bak da hayali cihan değen geçmiş zamanları hatırla..»

Ahmed Nedim büyük bir heyecanla albüme sarıldı. Vaktile o kadar beğendiği, birçok kopyeleri kadınlar tarafından konsolün önünden çalınan gençlik resimlerini görmek için son derecede sabırsızlanıyordu.

İlk sahifeyi açınca şaşaladı. 30 senedenberi görmediği bir resminin karşısındaydı... Kaşların üstüne kadar geçmiş bir fes.. kulaklarına kadar uzanan kıvrık palabıyıklar... Gırtlağında kuyu çemberi gibi kocaman bir yakalık...

Selma kahkahasını zaptedemedi:

— Ay.. dedi.. «Benim gençlik resimlerimi bir görseniz» dediğiniz resimler bu mu?.. aman yarabbi.. altındaki tarihe bakınız tam 30 senelik.. o zaman 25-30 yaşında varmışsınız.. şu bıyıklara bakın bir kere...

Ahmed Nedim hayretten bir şey söyliyemiyordu. O vakitler o kadar beğendiği, herkesin o kadar hoşuna gittiği bu gençlik fotoğrafı şimdi gözüne ne kadar sakıl görünüyordu. Zevkler ne kadar da değişmişti.

Selma:

— Size bir şey söyliyeyim mi? dedi. O zaman daha çirkinmişsiniz. Bu koskoca bıyıklar, bu kaşlara kadar inmiş fes, bu kuyu çemberi gibi yakalıklı adam nerede? Şimdiki matruş, medenî tavırlı adam nerede?..

Ahmed Nedim:

— Canım bu resim en fenası.. dedi.. şimdi daha güzellerini göreceksiniz..

Bir sahife daha çevirdi.. vay, vay, vay.. gene pala bıyıklar kulakta.. bu sefer gözde de bir kelebek gözlük.. hem de mavi.. kordonu da kulağın arkasına atılmış... Bunun tarihi de 30 senelik...

Selma:

— Aman.. dedi, başka birisi gösterseydi dünyada bu resmin sizin olduğuna inanamazdın.. meğer siz ne kadar da yaşlı imişsiniz.. 30 sene evvelki halinize bakın bir kere...

Ahmed Nedim şimdi Selmanın yüzüne bakıyordu. Bu 18 yaşındaki genç kız, bu eski fesli, kelebek gözlüklü, kuyu çemberi yakalı, pala bıyıklı eski zaman resimlerine âdeta askerî müzede Yeniçeri kıyafetlerini, yeniçeri mankenlerini seyreden bir çocuk hayretile bakıp duruyordu.

Hattâ Ahmed Nedimin çok uzun bıyıklı bir resmini görünce saf saf sordu:

— Bu dedi Mahmud Şevket paşaya ne kadar benziyor... Siz Mahmud Şevket paşadan büyük müsünüz...

Ahmed Nedim bu resimlerden neler ümid etmişti. Bunlarla ne canlar yakacağını uumuyordu.. halbuki netice ne kadar aksi çıkmıştı.

Âdeta biran içinde Selma ile aralarındaki yaş uçurumu atlanılmaz bir tarzda ikisinin önüne açılıvermişti.

Selma:

— Müsaadenizle.. deyip kalktı. Ahmed Nedim cevap verdi:

— Güle güle..

Ahmed Nedim bir daha Selmayı görmedi. Eski resimleri tamamile yaktı. Yalnız parasız, zıpır bir arkadaşında birkaç gençlik fotoğrafı kalmış. Şimdi bu parasız arkadaş:

— Karışmam bıyıklı resimlerini kadınlara gösteririm.. diyerek Ahmed Nedimden bol bol para çekiyor.

Ahmed Nedim gençlik resimlerinin kimseye gösterilmemesine mukabil kesenin ağzını adam akıllı açmış...

(Bil yıldız)

Süleymaniye tamiratı

(Baş tarafı 8 inci sahifede)

zevksiz demekte tereddüt etmiyoruz. Cumhuriyet devrinde de bu hataya düşmeğe tahammülümüz yoktur, Süleymaniyede değiştirilmekte olan bu direkte de doğru iş yapmış olmak için bir kaç taşçı gündeliğinin esirgenmesi anlaşılamaz bir şeydir, yoksa denizden geçip te sandıkta mı boğulacağız? Bu direğin de klasik mimarî kaidelerimize göre mükemmelen yontulduktan sonra yerine konmasını teklif ediyorum.

***

Son yıllarda İstanbulda Beyazıd ve Sultanahmed camilerinde yapılmış tamirat ilmî bir görüş mahsulü olmamıştır. Bunun içindir ki bu camilerdeki tamirat izleri gözlere batmaktadır. Bu göze batan şeyler için olan olmuş diye susuyorum, fakat bundan sonra bu hatalı yürüyüşün diğer âbidelerimizde dahi devam ve tekerrür etmesine tahammül edilemez. Klasik âbidelerimizin tamirat ve restorasyon işinde fevkalâde hassas bulunmak mecburiyetindeyiz, bununla beraber bu gibi tamirat ameliyelerinde âbidelerimiz üzerinde geçmişin sanat ve tarih hatalarını da temizlemenin bize borç olduğunu unutmamalıyız.

Mimar: Sedat Çetintaş

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Osmanbeyde Şark Merkez, Taksim: İstiklâl cadesinde Kemal Rebül, Beyoğlu: Tünelde Matkoviç, Yükseldırımda Venikopulo, Galata: Topçular caddesinde Merkez, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Salih Necati, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Veznecilerde Üniversite, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumeli hisarındaki eczaneler, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş: Nail, Kadıköy: Pazaryolunda Rıfat Muhtar, Üsküdar: İttihad, Fener: Fenerde Emilyadi, Beyazıd: Kumkapıda Belkıs, Küçükpazar: Hasan Hulûsi, Samatya: Samatyada Çula, Alemdar: Ali Rıza, Şehremini: Topkapıda Nazım.

Beyoğlunun merkez yerinde

Terzi, moda atelyesi, doktor yazıhanesi veya ikametgâh

olmağa elverişli dört oda, mutfak ve banyoyu havi bir daire kiralıktır. İstiklâl caddesi (Şık) sineması karşısında 156 numaralı «İstiklâl apartımanı kapıcısına müracaat.

Sokakta düşüp açlıktan ölen milyoner kadın!

Birçok köşkleri, apartımanları olduğu halde bir izbede oturmakta imiş!

Betty Grin

Nev York şehrinde hasisliğin çok feci bir nümunesine rastlanmış, altmışlık ihtiyar bir kadın sokaklarda ölü olarak bulunmuştur. İhtiyar kadının cesedinde yapılan otopsi neticesinde açlıktan öldüğü meydana çıkmıştır. Bunun üzerine zabıtanın mechul ihtiyar kadının hüvviyetini meydana çıkarmak için yaptığı tahkikat, hayrete şayan neticeler vermiştir:

Açlıktan ölen ihtiyar kadının, Nev York şehrinde ve civarında yedi muazzam kâşanesi bulunan Betty Grin namında milyoner, fakat son derece hasis bir kadın olduğu anlaşılmıştır.

Zabıtanın tahkikatına göre bu cimri kadın, Nev Yorkta yedi muazzam apartımanı bulunmasına rağmen fazla varidat almak için kendi apartımanında değil, haftada bir dolarlık ücretle bir izbede oturuyor, fakat ev sahibine iki dolar borcu olduğu cihetle, bunu ödememek için sokaklarda kalıyordu.

Milyoner ihtiyar kadının cimriliği hastalık derecesinde bir şekil almış, kadın daha henüz üç yaşında bir çocuk iken para biriktirmeğe başlamıştı.

Madam Betty otuz yaşında iken miralay Grin ile evlenmişti. Fakat kadın, hasisliği yüzünden kocasile geçinememiş iki sene sonra kocasından boşandıktan başka zavallının bütün servetini de almağa muvaffak olmuştu.

Boşanma kararından bir kaç ay sonra miralay Grin büyük bir sefalet içinde kıvranırken bir gün caddede eski karısına rast gelmişti. İki günden beri parasızlıktan ağzına bir lokma ekmek koyamamış olan zavallı Grin eski zevcesinden karnını doyurmak için bir dolar istemiş fakat kendisinden şu cevabı almıştır:

— Bir doların büyük bir kıymeti var. Bunu sokağa atamam.

Betty ilk kocasından boşandıktan sonra ikinci defa evlenmemiş, para biriktirdikçe biriktirmiş ve servetini bir kaç milyon dolara çıkarmağa muvaffak olmuştur.

Hasis kadın, elbise parası vermemek için geceleri kapı kapı dolaşarak giyecek elbise vesaire dileniyor ve bunlarla ihtiyacını temin ettikten sonra artıklarını da eskicilere satarak para kazanıyordu.

Sokakta cesedi açlıktan ölmüş olarak bulunan ihtiyar kadının hüvviyeti tesbit edilince Nev York vergi dairesi meseleye vazıyed etmiş ve bu milyoner hasisin 100,000 dolar vergi borcu olduğu anlaşılmıştır.

Milyoner madam Betty Grinin yakından uzaktan mirasına konacak hiç bir akrabası bulunmadığı cihetle, bütün serveti devlete kalmıştır.

YENİ NEŞRİYAT:

Dünya Nimetleri «André Gide» in bu mühim eseri Avni İnsel tarafından aslına tam bir uygunlukla lisanımıza çevrilmiştir. Bu şaheseri karilemize tavsiye ederiz. Her kitapçıda bulunur.

YENİ ADAM

139 uncu sayısı çıktı. Bu sayıda İsmail Hakkının «Mürteci imişim», «Hayat işlendiği zaman güzel olur» ve «İnsanlar klübü» başlıklı üç yazısı «Ulakın emperyalizmin kritik dakikaları başlıklı güzel etüdü» Léonardo da Vinci üzerine bir tetkik, Stefan Zweigin Freudundan tercüme. Yeni Sovyet aile kanunu üzerine tetkik Carrado Alvaronun «Koca» adlı hikâyesi, Kısa tetkikler, memleket, dış sosyete, ilim, teknik, sanat haberleri, bir çok resim ve karikatür vardır.

KARA YELKENLİ KADİRGA

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No. 79

— Ben öyle bir kadın seviyorum ki.. onu elde etmeme imkân yoktur. Artık canıma yetti bu aşk. Ölmek, en kestirme bir kurtuluş yoludur diyorlar. Ah, keşki İbrahimin yerine ben gitseydim.. neden itiraz ettiniz hepiniz bir ağızdan? Kurtulmuştum şimdi ben...

— Kimdir bu sevdiğin senin?

— Bir saraylı..

— Olur ya. Kaçırırdın nihayet onu. Kavuşurdun sevgiline..

— Kaçırmak mı? İşte bu mümkün değildi. Padişah onu Çırağan sarayında hapsetmişti. Ben nasıl girebilirdim oraya?..

— Amma beceriksiz bir adammışsın be sen de. İnsan ne yapıp yapar, kaçırmanın bir yolunu bulurdu.

— Elime kaçırmak fırsatı düşmedi. Hem o beni tanımıyordu da.

— Kendi kendine gelin güvey oluyorsun desene?...

— Onun gibi bir şey. Fakat, onu ne kadar seviyorum bilsen. İstanbuldan çıktığım gündenberi gözüme uyku girmiyor. Hep onu, yalnız onu düşünüyorum.. ah benim şahin bakışlı Gülcemalciğim!...

— Adı da (Gülcemal) demek, öyle mi?.

Sarı Osmanın gözleri sulanmıştı.. başını sallıyarak ilâve etti:

— İçim ne kadar yanıyor bilsen.. kalbimin üstünde bir yığın ateş var sanıyorum. Nerden de gördü onu kör olası gözlerim...

— Sevgilin padişah gözdesi desene?.. Ey, nasıl sevdin.. nerde gördün onu, anlat bakalım?.

— Henüz gözden düşmemişti.. bir gün tersane Kethüdası beni bir iş için saraya göndermişti. Çok gençtim o zaman.

— Şimdi yaşlı mısın sanki? Hâlâ bir kız gibi genç ve güzel bir erkeksin!.

— Eh.. üç yıl önce daha genç, daha yakışıklı idim. Beni harem dairesinde beklettiler.. sadrâzam gelmemişti henüz. İşte bu sırada pencerede onu gördüm.. bir harem ağası yanıma sokularak: «Badişahımızın biricik gözdesi Gülcemal pencereden bakıyor.. sakın başını o tarafa çevirme. Boynunu uçururlar karışmam ha!) dedi.. fakat, ben gözümün ucu ile onu iyice seyrettim. İşte ilk ateş o gün düştü içime. Ondan sonra iki defa daha saraya gittim. Ve onu uzaktan gözetledim. Kâfir kadın beni görünce pencereden bütün endamile sarkıyor ve pembe tenini bana göstermekten çekinmiyordu. Ah, onu son gördüğüm gün nasıl olup da çıldırmadığıma hâlâ şaşıyorum. Padişahla beraber has bahçede dolaşmağa çıkacakmış. (Altıntop) kameriyesi altında saçlarını döküp oturdu. Of.. beni söyletme artık. Ben ölmeliyim, Muratcığım! Ben onsuz yaşıyamam.. Gülcemal bu son görüşümden sonra, sarayda çok kalmadı.. Sultan Selimin gözünden düştü.. Çırağan sarayına atıldı. O günden beri ben de bir zindanda yaşıyor gibiyim...

***

FRANÇESKA ADAYA ÇIKINCA..

Kara yelkenli kadırga kayaların arasından yavaş yavaş küçük limana girdi.. yelkenleri indirdiler.. ve demirlediler.

Geceki fırtınadan eser kalmamıştı.. Suların üstünde hafif bir çırpıntı bile yoktu.

Sahilde koşuşan yerli balıkçıların seslerinden başka bir gürültü işitilmiyordu.

Yunus reis çok yorgundu.. Kara Aliyi çağırdı:

— Haydi yanına levendlerden birkaç kişi al.. karaya çık ve yerlilere hiç kimsenin korkmamasını söyle. Etrafı da şöyle bir kolaçan ediver. Adada yabancı ve tehlikeli bir kimse var mı bakalım?.

Françeska sevincinden çıldırıyordu. Gece gördüğü korkulu rüyadan sonra, nihayet güneşe ve sahile kavuşmuştu.

Kara Ali derhal yanına iri yarı levendlerden beş kişi alarak sahile çıktı. Yunus reis de kamarasına giderek:

— Müjde yavrum.. işte sana vadettiğim cennete geldik.

Dedi.. yorgun fakat neşeli bir tavırla sevgilisinin boynuna sarıldı.

— Bundan sonra yalnız benimsin.. yalnız benim olacaksın, Françeska! Burada ne sana göz atacak bir padişah var.. ne de beni taciz edecek Piyale paşa... Şimdi onların ikisi de bizden çok uzakta. Ve biz burada başımız dinç, kalbimiz rahat.. büyük bir emniyet ve huzur içinde yaşıyacağız.

Françeska:

— Hazırlanalım mı?.

Diye sordu.

Yunus başını salladı:

— Elbette.. belki bir saat sonra adaya çıkacağız. Hele biraz oturalım.. karnım aç.. çok yorgunum. Gece yarısından sabaha kadar fırtınalarla nasıl boğuştuğumu gördün ya!.

Françeska kahvaltı hazırladı..

— Adanın neresinde oturacağız?

— Burası baştan başa bizim demektir, Françeska! Neresi hoşumuza giderse orada otururuz.

— Gemiyi boş mu bırakacaksın?.

— Hayır. Gemide Kara Ali yatacak. Ve bütün gemiciler nöbetle gemide kalacaklar. Zaten bir iki gün istirahat ettikten sonra onları denize çıkaracağım. Benim gemicilerim bizi burada aç bırakmıyacak kadar işgüzar, fedakâr insanlardır.

***

Bir saat bile sürmedi.. Kara Ali çarçabuk döndü:

— Ada boş denecek kadar tenha ve yabancı hiç kimse yoktur.. hemen çıkabilirsiniz!.

Yunus reis bu haberi alınca geniş bir nefes aldı:

— Korsanlardan hiç kimse uğramıyor mu buraya acaba?.. Sordun mu bunu da yerlilerden?.

— Sordum.. üç yıldanberi küçük bir yelkenli bile uğramamış adaya. Herifçiklerin insan yüzü gördüğü yokmuş çoktanberi.

— Oh.. ne âlâ. İşte, kendi evimize gider gibi gideceğiz. Ben zaten buraya hiç bir korsan gemisinin uğramadığını biliyordum. Taliimizin bize bu kadar yardım edeceğini ummazdım. Bu gece hayli tehlike geçirdik amma, selâmete eriştik nihayet. (Arkası var)

Askerî terfi listesi

Liste mucibince terfi eden subayların isimlerini neşrediyoruz

Nakliye yüzbaşılığından binbaşılığa terfi edenler:

Ahmet Mümtaz İstanbul, Ekrem İstanbul, Sadullah İstanbul, İbrahim Gelibolu.

Nakliye asteğmenliğinden teğmenliğe terfi edenler:

Mehmed Salih, Hulûsi, Kemal (İstanbul), Ali Hikmet Bursa, İhsan Erzurum, İlhami Edirne, Agâh Bayburt.

Doktor yüzbaşılığından binbaşılığa terfi edenler:

Turgud Yanya, Nazmi Antalya, İbrahim, Ziya, Hüsameddin, Nureddin, Refik, Fahreddin, Sadık, Aşır, İsmet, Sami, Muhiddin, Arif, Orhan, Halid, Besim (İstanbul), Şevket Gümüşhane, Fehmi Varna, İzzet Edirne, Kemal Köprülü Visali Edirne, Ali Rıza Nazilli, Mehmed Uşak, Reşad Edirne, Suphi Drama, Kâzım Merzifon, Suat Üsküdar, Emin Nikbolu, Hayreddin Selânik, Ali Edirne, Kemal Serez, Adil Edirne, Necdet Kayseri, Kâmil Yanya, Lûtfi Yanya, Abdülkadir Aksaray, Süreyya Edirne, Abdüllah Serez, Hilmi Çanakkale, Bahaeddin Girid, İzzet Karaman, Adil Edirne, Ziya Diyarıbekir, Hüsnü Ereğli.

Eczacı teğmenlikten yüzbaşılığa terfi edenler:

Kenan, Fehmi, H. Şevket, Cemil, Akif, Safa İstanbul, Nazmi İpek, Reşad Kilidülbahir, Şevket Erzurum, Said Van, Sıdkı Erzincan.

Dişci yüzbaşılığından binbaşılığa terfi edenler:

Nazmi Davudpaşa.

Dişçi teğmenlikten yüzbaşılığa terfi edenler:

Hikmet Edirne.

Baytar yüzbaşılıktan binbaşılığa terfi edenler:

İhsan Konya, Kâzım Amasya, Bedreddin Harput, Hayri Karamürsel, Bürhaneddin, Kadri, Suphi İstanbul, Rıza M. C. paşa.

Levazım binbaşılıktan yarbaylığa terfi edenler:

Ali Şefik Yüksekkaldırım, İsmail Hakkı Divrik, Haydar Maraş, Hüsnü Babıali, Hayri Van, Tevfik Çankırı, Nail Bursa, Ali Rıza Arapgir, Şevki Sıvas, Şükrü Kerkük, Sami Gümüşhane, Kemal Erzurum, Münip Taşköprü, Abdülkerim Selânik, Refik İstanbul.

Levazım yüzbaşılığından binbaşılığına terfi edenler:

Cahid, Arif, İsmail Hakkı, Said İstanbul, Refik Kasımpaşa, Rifat, Süreyya Cihangir, Hüseyin Bursa, Hüseyin Rahmi Çanakkale, Ziya Sabanca, Niyazi Ortaköy, Ahmed Gündüz Kemaliye.

Levazım teğmenlikten yüzbaşılığa terfi edenler:

Edip İstanbul, Cevdet Erzurum, Hüseyin Nevrekop, Celâl Çorum, Abdürrahim Konya.

Levazım Asteğmenlikten teğmenliğe terfi edenler:

Necmeddin, Ali Kemal, Ali Şemseddin, Vahdeddin, Enver, Nevzad, Muhiddin, Ahmed İstanbul, Halid Erzurum, Kâmil Dimetoka, İbrahim Çanakkale, Abdülmecid Bursa, Enver Hasankale, Nimet Üsküdar, Bekir Denizli, Niyazi Üsküdar, Bekir İspir.

Hava teğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler:

Cevdet Serez, Vehpi Erzincan, Arif İstanbul, Sabri İstanbul, Arif Hikmet Kadıköy, Remzi Kastamonu.

Hava Asteğmenliğinden teğmenliğe terfi edenler:

Mustafa İstanbul, Adil Balıkesir, Adnan Bedii, Bedri, Alâeddin İstanbul, Bahaeddin Afyon, Şemi Köprülü, Cavid Uluborlu, Cevad Antalya, Mesud Bursa, Kemal Çorlu, Mustafa Adil Kilis, Vahid Eskişehir, Fuad Şehzadebaşı.

İstihkâm yarbaylığından albaylığa terfi edenler:

Mehmed Ayni Üsküp, Celâleddin Trabzon.

İstihkâm teğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler:

Cevad, Yusuf Kerkük, Sadri İstanbul.

İstihkâm Asteğmenliğinden teğmenliğe terfi edenler:

Halil, Fuad Üsküdar, Kenan İstanbul, Süreyya Bolu, Reşad Üsküdar, Cahid, Necati İstanbul.

Muhabere yüzbaşılığından binbaşılığa terfi edenler:

Fuad Selânik.

Muhabere teğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler: :

Vahdeddin Beşiktaş, İrfan Selimiye, Sami Harput, Suphi Çamlica, Hüsnü Yanya, Hulûsi Amasya, Nuri İstanbul.

Muhabere asteğmenliğinden teğmenliğe terfi edenler:

Behçet, Sabahaddin, Kemal, Nevzad, İhsan, Fazıl İstanbul, Etem, Şevket Kigı, Ahmed Maraş, Bahaeddin Beşiktaş, Celâl Manastır, Fahri Urfa, Ziyaeddin Cumaibalâ, Şerafeddin Adana, Celâleddin Üsküdar.

Harita teğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler:

Muhdidin Ankara, İhsan Selânik, Reşad Üsküdar, Kadri İstanbul, Cevad Ankara, Cebbar Üsküdar, Kemal Cevad İstanbul, Hasan Edirne Hulki Üsküdar, Salâhaddin Manastır.

Harita asteğmenliğinden teğmenliğe terfi edenler:

Ahmed Nide, Enver Kastamonu.

Sanayii harbiye yüzbaşılığından binbaşılığa terfi edenler:

Fikri Erzincan.

Askerî fabrika binbaşılığından yarbaylığa terfi edenler:

Bahaeddin Çanakkale, İbrahim Manastır, Abdullah Debre.

Askerî fabrika yüzbaşılığından binbaşılığa terfi edenler:

Kemal Aksaray.

Askerî memurlar:

Şakir Antalya 3 üncü sınıf adlî hâkimlikten ikinci sınıfa, Cemil Kemaliye, Tevfik Vefa üçüncü sınıfa, Rifat Cihagnir dördüncü sınıfa, İhsan Erzurum beşinci sınıfa, Necdet Manastır altıncı sınıfa terfi etmişlerdir.

Üçüncü sınıftan ikinci sınıfa terfi eden askerî öğretmenler:

Fuad Harput, Salâhaddin, Fehmi İstanbul.

Beşinci sınıftan dördüncü sınıfa terfi eden hesap memurları:

Cemil, Şevket Erzincan, İsmail Süleymaniye, M. Tevfik, Tahsin İstanbul, Niyazi İstanbul.

Altıncı dereceden beşinciye terfi edenler:

Nuri Bandırma, Kâzım Bilecik, Abdullah İskilip, Salâhaddin Üsküdar, Hakkı Zafranbolu, Sabri Hayrebolu, Mehmed Simav, Vasfi İstanbul, Hasan M. Emin İstanbul, Hakkı Tosya, Şevki Antalya, Rasim Velçetrin, Hüsnü Gebze, Nazmi Ezine, Kemal Bandırma, Mesud İstanbul, Abdülhamid Erizncan, Habib Denizli, Veysi Arabkir, Lûtfi Kemah, Fahreddin Kastamonu, Kemal Kuşada, Mehmed Maraş, Lûtfi Erzurum, Nuri Kastamonu, Şevki Manastır, Faik Ankara, Nuri Bartın, Hüsnü Sandıklı, Said İstanbul.

Altıncı sınıfa terfi edenler:

Tevfik Sıvas, Saim İstanbul, Hilmi Çumra, Kenan Antalya, Abdullah Yeroda, Rifat Ermenak, Kemal Dinar, Sıdkı Kayseri, İbrahim Gümüşhane, Seyfeddin Erzurum, Ekrem Bursa, Nureddin Kilis, Sıdkı Erzincan.

Beşinci sınıftan dördüncü sınıfa terfi eden imamlar:

Rifat Batum, Hulûsi Kemaliye, Haydar Batum, Şevki Malkara, Mustafa Şile, Kemal Hafik, Nuri Aydın, İsmail Keskin, Hüsnü Gevgili, Mustafa Erzurum, Mehmed Selânik, İzzet İnebolu, Şevket Malatya.

Beşinci sınıfa terfi eden imamlar:

İbrahim Rize, Ali Erzurum, Salih Ordu, Besim Kozan.

Telgrafçılar:

Zihni Karahisar altıncı sınıftan beşinci sınıfa, Hamdi Silifke altıncı sınıfa terfi etmişlerdir.

Riyaseti cumhur bandosunda muzikacılar:

Fuad, Sadeddin, Salih, İsmail, Necmeddin (İstanbul), Rıza Bayburd, Ferid, Mustafa, Muzaffer (İsctanbul) altıncı sınıfa.

Deniz güverte asteğmenliğinden teğmenliğe terfi edenler:

Vedad Fatih, Esad, Haydar, Şahabeddin, Ali, Fethi, Enver, Şekip, Fahir, Kenan, Bahaeddin, Feyzullah, Arif, Faik, Fifat, İzzet (İstanbul), Sadık Kartal, Edip Aksaray, Zekâi Fatih, Mehmed İzmir, Feridun Beylerbeyi, Kemal İzmir.

Deniz makine binbaşılığından yarbaylığa terfi edenler:

Remzi Kanlıca, Mehmed Midilli, Celâl Trabzon, Şükrü İstanbul.

Makine asteğmenliğinden teğmenliğe terfi edenler:

Nurullah Zeyrek, İsmail Keskin, Kadir, Adnan, Ali, Necati, Yusuf, Nureddin, Hikmet (İstanbul), Necmi İzmit, Adnan Üsküdar, Ali Aksaray, Ali Gelibolu, Kadri Kasımpaşa, İhsan Naseliç.

Deniz tabib yüzbaşılığından binbaşılığa terfi edenler:

Adnan ve Salâhaddin İstanbul.

Deniz eczacı teğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler:

Mehmed Akif ve Saib İstanbul, Fatin Manastır.

Deniz levazım binbaşılığından yarbaylığa terfi edenler:

Emin Büyükçekmece, Nuri Fatih, Hikmet Hasköy, Nazif Kasımpaşa.

Deniz hâkim ve öğretmenleri:

Ferid Sarıyer dördüncü sınıfa, öğretmen Halil İzmir ikinci sınıfa terfi etmişlerdir.

İhtiyatlar:

Muhiddin (Dibağlar), Refik Şehremini, Tahsin Edirne albaylığa, Abdürrahim Erenköy, Ali Ratib Manastır yarbaylığa, Behçet Çerkeş, Tevfik İstanbul binbaşılığa, Selim İstanbul, Necati Uzunköprü, Faik Konya, Bahaeddin Kastamonu, Ali Fatih, Ramiz Bursa, Mahir Sıvas, İsmail İstanbul teğmenliğe terfi ettirilmişlerdir.

Ispanyadaki barbin gülünç safhaları

(Baş tarafı 8 inci sahifede)

— Bütün komünistleri kurşuna diziniz. Köyde araştırma yapıldı ve yedi komünist yakalandı. Yedi komünist, bir duvarın dibine sıraya dizildiler. Bir kurşun sağanağı...Yedi komünisten biri, hiç yaralanmadan kendisini yere attı ve ölü taklidi yaptı.

Bu yaşayan ölü, en kenarda duruyordu. Âsi müfreze efradı uzaklaştılar. Başlarında bulunan zabit, yerde serilmiş olan idam mahkûmlarına birer birer yanaşarak kafalarına istirap çekmemek için son kurşunu sıkıyordu. Yerde diri olarak yatan komünist, hiç yerinden kımıldanmadı, zabit kendisine de yaklaşarak bir kurşun sıktı. Fakat tesadüfe bakın ki, kurşun kafasına değil, ancak kulağına rastlıyarak deldi ve kendisini öldürmedi.

Zabit idam yerinden uzaklaşınca, o da bir kaplan çevikliğile yerinden fırlıyarak kaçtı ve bu suretle muhakkak bir ölümden kurtuldu.

Eski İspanya sefirlerinden birinin Asturide büyük bir kâşanesi var. İspayanda ihtilâl başlar başlamaz, kâşanesini komünistlerin tecavüzünden ve tahribinden kurtarmak için bütün pencerelere ve kapılara yangın sigorta kumpanyalarının tablalarını takmak ihtiyatını gösterdi.

Komünistler bu muhafazakâr sefirin kâşanesini yakmak için keldikleri zaman bekçisi onlara hitap ederek dedi ki:

— Kâşaneyi yakarsanız, düşmanınıza hizmet etmiş olursunuz. Görüyorsunuz ki bina muhtelif kumpanyalara sigortalıdır. Binaya ateş verirseniz bedelinin iki üç mislini sigorta kumpayalarından almasını ve daha ziyade zenginleşmesini temin etmiş olursunuz. Komünistler, bu sözleri makul buldular ve binaya hiç dokunmadılar.

KARİ MEKTUPLARI:

SUSUZ KALAN BİR MAHALLE

Gedikpaşada Esirci Kemaleddin mahallesinde Cami sokağında oturan bir kariimiz yazıyor:

On beş, yirmi gündenberi Gedikpaşada Saraç İshak çeşmesi akmıyor. Su yolcularının keyfi yüzünden 250 - 300 evlik bir mahalle susuz kalmıştır. Halk günlerdenberi su sıkıntısı çekmektedir. Belediye sular idaresinin ehemmiyetle nazarı dikkatini celbederiz.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — 282,90 lira keşif bedelli Galata bakım evi bir numaralı kısmı oluk ve dereleri tamiratı.

2 — 222,41 lira keşif bedelli Cibali kutu fabrikası yemekhane katında yapılacak inşaat.

3 — 208,45 lira keşif bedelli Kabataşda levazım ve mübayaat şubesi binasının yağmurdan akan boru ve derlerin tamiriyle keşifte gösterilen diğer aksam pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 15/IX/936 tarihine rastlayan salı günü saat 14 te Kabataşda inhisarlar levazım ve mübayaat şubesi müdürlüğündeki alım komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin keşifnamelerini görmek üzere hergün ve pazarlık için de % 7,5 güvenme paralarile birlikte tayin olunan gün ve saatte yukarıda sözü geçen komisyona müracaatları. (823)

İstanbul belediyesi ilânları

Keşif bedeli 6846 lira 9 kuruş olan Büyükdere meyva fidanlığı enstitüsü binasına ilâveten yaptırılacak bina kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 7 Eylül 936 pazartesi günü saat 15 de daimî encümende yapılacaktır. Keşif evrakı ve şartnamesi 34 kuruş mukabilinde levazım müdürlüğünden alınır. İstekli olanlar eksiltme gününden en son sekiz gün evvel bayındırlık direktörlüğünden fen ehliyet vesikası almaları ve kanunda yazılı vesikalarla 514 liralık muvakkat teminat makbuz veya mektubile teklif mektubunu havi kapalı zarflarını yukarda yazılı günde saat 14 e kadar daimî encümene vermelidirler. (İ.) (606)

İstanbel Defterdarlığından :

Keşif bedeli 2991 lira 73 kuruştan ibaret bulunan Heybeliadada Deniz harp okulu müştemilâtından Gemici kaynağı, Set ve Kışla ardı sokaklarında Hazineye ait evlerin keşif ve şeraiti dairesinde onarılması açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin, keşif ve şartnamelerini görmek isteyenlerin en az bin liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair Nafıa müdürlüğünden almış oldukları müteahhitlik ve Ticaret odası vesikaları ve 225 liralık muvakkat teminat akçalarile 7/9/936 pazartesi günü saat on dörtte Defterdarlık binasında toplanan komisyona müracaatları. (M.) (625)

Istanbul Liman Işletme Idaresinden :

3023 numaralı kanunun 10 uncu maddesi mucibince senelik olarak tanzim edilerek İktisad vekâletince tasdik edilmiş olan yeni tarifenin tab'ı hitam bulmuş olmakla Galata ve İstanbul işletme gişelerimizde tevziine başlanmış olduğu ilân olunur. (812)

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir

5. ci Keşide 11 Eylül 936 dadır.

Büyük ikramiye: 35.000 Liradır

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000, liralık Ikramiyelerle (20.000,) liralık bir mükâfat vardır.

Ankara Belediyesinden :

1 — İpodrom sahasında yaptırılacak 4 adet ser binası on beş gün müddetle kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 15869 lira 95 kuruştur.

3 — Muvakkat teminatı 1190,25 liradır.

4 — Şartname ve keşifnamesini görmek isteyenler her gün Fen işleri direktörlüğüne isteklilerinde 8 Eylül 936 salı günü saat on beş buçukta Belediye encümeninde yapılacağından o gün saat on dört buçuğa kadar teminatlariyle birlikte teklif mektuplarını encümene vermeleri. (614)

Nafıa Bakanlığından :

3 Birinciteşrin 936 cumartesi günü saat 10,50 da Ankarada Nafıa Bakanlığı Malzeme Eksiltme komisyonu odasında 200,000 lira muhammen bedelli 4000 ton kreozotun kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır. Şartname ve mukavele projesi on lira mukabilinde Bakanlık Malzeme Dairesinden verilecektir. Muvakkat teminat 11250 liradır. İsteklilerin teklif mektuplarını Resmî gazetenin 7/5/936 tarih ve 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye göre Nafıa Bakanlığından alınmış vesika ile birlikte 3 Birinciteşrin 936 cumartesi günü saat 9,50 ye kadar Bakanlık Malzeme Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır.

(485) (469)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Tahmin edilen bedeli «19250» lira olan «25000» kilo sadeyağı 7/Eylül/936 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saat 14 de kapalı zarf usulile alınacaktır.

Muvakkat teminatı «1443» lira «75» kuruş olup şartnamesi komisyondan her gün parasız verilir.

İsteklilerin, 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla teklifi muhtevi kapalı zarfı belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına vermeleri. «468»

Deniz yolları
İŞLETMESİ
Acenteleri: — Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42862 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel: 22740

İZMİR SÜR'AT POSTASI DÖNÜŞÜ

İzmirden Eylülün 3 üncü Perşembe günü kalkacağı ilân edilen postamız görülen lüzum üzerine İzmirden 1 Eylül Salı günü saat 21 de kalkacaktır.

(814)

Hiçbir erkek yüzü bana teveccüh etmiyor. Diğer genç kızların baloya ve gezmeye çağırıldıklarını, hatta izdivaca bile talib çıktığını görünce adeta gıpta ediyorum. Fakat hiç biri bana bakmıyordu, sebebini de biliyorum.. Çirkin bir tenim vardı. Cildim siyah noktalarla ve açık mesamelerle dolu idi. Tevessül ettiğim bütün tedbirlerin hiç biri fayda vermiyordu. Fakat, bir kimyagerin tavsiye ettiği yağsız beyaz Tokalon kremini tecrübe ettim. Birkaç gün sonra, cildim daha beyaz ve daha nermin bir hal kesbetti. Bir hafta nihayetinde bütün siyah noktalar ve açık mesameler tamamen zail oldu. Cildim beyazlandı, ve yumuşadı. Artık kıskanç değilim. Şimdi tesadüf ettiğim bütün erkekler bana güler yüz gösteriyorlar. Beyaz renkteki Tokalon kreminde taze krema ve musaffa zeytinyağı mevcud olup bunlar mesamelere nüfuz ve sabun ve suyun izale edemediği gayrisaf maddeleri tamamen giderirler. Ayni zamanda cildi besliyen ve gençleştiren kıymetli unsurlar da vardır. Her kadın hatta yaşlı bile olsa az zaman zarfında genç kızların bile gıpta edeceği açık, taze ve cazip bir cilde malik olabilir.

Selânik Bankası
Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi:
İSTANBUL (Galata)

Türkiye şubeleri:
ISTANBUL, (Galata, Yenicami)
İZMİR, MERSİN
ADANA Bürosu
Yunanistan şubeleri:
SELÂNİK, ATİNA, PİRE

Her türlü Banka muamelâtı
Kiralık kasalar

AKŞAM NEŞRİYATI

İskontolu Satış Listesi

No		Kuruş
1	Küçük İlânlar	75
2	Kıvırcık Paşa	75
3	Deli	30
4	Yalı Çapkını	30
5	Bu Perdenin Arkasında	40
6	Düğün Gecesi	100
7	Sumer Kızı	125
8	Asyadan Bir Güneş Doğuyor	80
9	Dipsiz Kuyu	25
10	Kadın Asker Olursa	50
11	Pembe Maşlahlı Hanım	70
12	Pembe Pırlanta	25
14	İki cinayet gecesi	25
15	İtalyadan Amerikaya nasıl Uçtular	35
16	İlkmektepler İçin Yardımcı Tarih Hulâsası	10
17	İttihat ve Terakki Tarihinde Esrar Perdesi	150
18	Karacaahmedin esrarı	25
19	Arzın Merkezine Seyahat	25
20	Don Kişot	25
21	Kardeş katili	25
22	Hayvanlar Âlemi	150
23	Sinema Yıldızları	100
24	Bir kadın geçti	20
25	İstanbuldan Londraya Şileple bir yolculuk	75
26	Nereden geliyoruz	40
27	İstiklâl Savaşı Nasıl Oldu	80
28-33	Arsen Lüpen (Bir Cildi)	80
34	Tarih Öğreniyorum	30
35	Coğrafyada İlk Adım	50
36	Çocuklara Coğrafya Kıraatleri	50
37	Fazıl Ahmet	80
38	Devler Kaldırımı	75
39	Aşk Fırtınası	50
40	Yeryüzü Gökyüzü	150
41	Cüceler ve Devler memleketinde Gülliverin Seyahatleri	75
42	Edebî Hatıralar	60
43	Bir Türk Kızının Amerika Yolculuğu	75

AKŞAM okuyucularına mahsus % 20 İSKONTO KUPONU

Bu kuponu kesip Akşam Matbaası Kitap Servisine getirir veya gönderirseniz, yukarıdaki listede beğeneceğiniz kitapların fiatından size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

Alınız.
KABIZLIĞI
defeder. Yemeklerden birer saat sonra alınırsa:
HAZIMSIZLIĞI, MİDE EKŞİLİK
ve yanmalarını giderir. Ağızdaki tatsızlığı ve kokuyu izale eder. Şişesi 75 ve 120 kuruş
Deposu: Yenipostane arkası, Âşirefendi sokak No. 47.

Dr. AHMED ASIM ONUR
Ortaköy Şifa Yurdu

Yatak ücretleri 2 liradan itibaren..
3 üncü sınıfda ameliyat ücreti alınmaz.
Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ehven hususî fiatler. Ortaköy tramvay yolu Muallim Naci cad. 111 - 115
Telefon - 42221

Eski **FEYZİATİ**
Yatılı **Boğaziçi Liseleri** Yatısız
Kızlar ve erkekler için ayrı bölüklerde: Ana, ilk Orta ve Lise sınıfları
Kayıdlar başlamıştır. İstiyenlere mekteb tarifnamesi gönderilir. Kayıd ve tafsilât için hergün mektebe ve yalnız tafsilât almak için Yenipostane arkasında Basiret hanında Özyol idarehanesine müracaat edilebilir.
Arnavutköy, tramvay caddesi Çiftesaraylar. Telefon: 36.210

Siz de iş Bankasından
Bir kumbara alınız.
Gelecek sene bu tarihte birikmiş bir çok paranız olur.

KUMBARA DESTEKTİR

SAVON VELOUTA
TUVALET İÇİN

Silko
ROMATİZMA
LUMBAGO
SİYATİK
ağrıları TESKİN
ve izale eder,

Her eczanede arayınız.

TÜRKİYE
Şişe ve Cam fabrikaları
Anonim Sosyetesinden:

Normal tip piyasa malı şişe, kavanoz ve benzerleri için verilen siparişleri kısa bir müddet zarfında karşılamak fabrikamızca mümkünse de hususî tip veya marka ile fabrikamıza şişe siparişi vermek isteyen muhterem tüccar ve müstahzarat âmillerinin, bu şişelere aid kalıpların nevi ve hususiyetlerine göre memleketemizde ihzar veya hariçden celbi takriben iki aylık bir zamana mütevakkıf bulunduğundan, fabrikamıza hususî tiplerden geçirilecek herhangi bir siparişde kalıp tedariki için zarurî bulunan bu müddetin itibara alınarak teslim müddetlerinin ona göre hesaplanması lâzımgeleceğini muhtrem müşterilerimizin dikkatine arzederiz.

Dr. FETHİ
LABORATUVARI
CERRAHPAŞA HASTANESİ BAKTERİYOLOĞU

Kan, idrar, balgam, cerahat, mevadı gaita gibi tıbbî tahliller ve bütün biyolojik teamüller gayet dikkatle yapılır.
Beyoğlu: Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartımanı Tel. 40534

Galatasaray Lisesi Direktörlüğünden:

Liseyi, Ticaret ve Orta okulu bitirme, bütünleme ve engel sınavlarile eski talimatnameye göre orta mezuniyet sınavlarına 2 Eylül çarşamba günü; diğer sınıfların - ilk kısım sınıfları da dahil olduğu halde - bütünleme ve engel sınavlarına 21 Eylül pazartesi, olgunluk sınavlarına ve eski talimatname hükümlerine göre lise mezuniyet imtihanlarına da 18 Eylül cuma günü başlanacaktır. İlk kısım ihzarî sınıfların sınavları 25 Eylül cuma, Lise ihzarî sınıfların sınavları 26 Eylül cumartesi günü yapılacaktır. Sınav günlerini öğrenmek üzere Okula baş vurmalıdırlar. (748)

Kültür Bakanlığı Terzilik ve Kürkçülük Okulu Direktörlüğünden:

1 — Okulun dikiş ve biçki kısımlarına talebe kaydına başlanmıştır.

2 — Dikiş kısmına girmek için ilk okul mezunu olmak yaş «13»-den küçük ve «17» den büyük olmamak, hüviyet cüzdanı, sıhhat raporu ile dört tane fotograf ibraz etmek.

3 — Biçki kısmına girmek için: İlk okul mezunu olmak, yaş 17 den küçük «20» den büyük olmamak, hüviyet cüzdanı, sıhhat raporu ile dört tane fotograf ibraz etmek ve dikişten imtihan vermek.

4 — Okul parasız ve neharîdir. İkmal imtihanları 3/9/936 da başlıyacak ve okul 1/10/936 da açılacaktır. (728)

Adres: Sultanahmet Dizdariye Çeşme sokak Telefon 22480

Askerî Müze Direktörlüğünden:

Askerî Müze cumartesi öğleden sonra ve pazar günleri sabahtan akşama kadar açıktır. 10 kuruşa girilir. Cedlerimizin silâhlarını ve 13 asırdanberi muharebe ettiğimiz milletlerden alınan silâhlar ve eşyaları bir harp yadigârı olarak burada göreceksiniz. (238) (717)

JUVANTİN KANZUK
SAÇ BOYALARI

Kumral ve siyah olarak sabit ve tabiî renk verir. Ter ve yıkanmakla çıkmaz. Yegâne zararsız ve tanınmış sıhhî saç boyasıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Bütün kremlerin içinde birinci olan ve daima birinci kalan Krem Pertev oldu. Bu Krem Pertev'in her zaman pek büyük bir itina ile ihzarından başka bir şey değildir. Krem Pertev'in terkibine (gayri saf) hiçbir madde giremez.

HASAN
LAVANTALARI

Türkiye ıtriyatında büyük inkılâb yapmıştır.

Şimdiye kadar çıkan :

Lâle, Şipr, Divinia,
Mergis, Viyolet,
Milflör, Leylâk,
Güller, Revdor
Origan, Yasemin,
Krepdöşin, Neroli,
Suar dö Paris, Pompador,
Aşk gecesi, Dağ çiçekleri.
Bahar çiçekleri,
Kukaraca, Pupi,
Zambak, Amber,
Fulyalar,
Cennet çiçekleri.
Gençlik, Senkflör,
Amorita, Çiçek demeti
Şanel, Rumba,
Karyoka, Kadın eli,

HASAN
Kolonyası ve
LOSYONLARI

Hasan Kolonyası 95 derece halis limon çiçeklerinden yapılmış misli ve menendine dünyada tesadüf edilmiyen ve bütün ıtriyat âleminin tasdikında bulunan bir şaheser dir. Hasan Yasemin, Leylâk, Menekşe, Milflör ve sair çiçeklerden yapılmış kokuları insanı zevk ve cennet bahçelerinde yaşatır, Nesrin kolonyası Hasan kolonyasının yavrusudur. Limon çiçeklerinden yapılmış 75 derecede çok ucuz olması itibarile harcı âlemdir. Losyonları dahi piyasayı tamamile elinde tutmuştur. Hiç bir Kolonya ve Losyon Nesrinin güzel ve nefis kokusile ve ucuzluğile rekabet edemez.

ANKARA BAYANLARINA

Karıkoca 10 senedenberi elektrikli buharlı makine ile saç kıvırmaktadırlar. Bukleli ve naturel kat'iyen tehlikesiz, korkusuz saç yaptırmak isteyenler Saman pazarında, İstasyon caddesi No. 39 da S Ü S Bayanlar berberi BEHİYE'nin salonuna teşrif etsinler.

Iktisat Vekâletinden:

1 — 2054 numaralı kanunla verilen selâhiyete müsteniden mezkûr kanunda yazılı maddelerden kahvenin aşağıda yazlı esaslar dairesinde bir elden memlekete ithaline devam edilmesi hükûmetçe kararlaştırılmıştır.

2 — Bu hususiaki teklifler 7 ilk Teşrin 1936 tarihine kadar doğrudan doğruya İktisat Vekâletine yapılmalıdır.

3 — Bu teklifler Vekâletçe teşkil olunacak bir komisyon tarafından tetkik edilerek İcra vekilleri heyetine arzolunacaktır. İhalenin icra edilebilmesi için teklif sahiplerinin en müsait teklif yapmış olmakla beraber deruhte edecekleri işi emniyetle ifa edebilecek ehliyet ve iktidarda bulunmaları da meşruttur. Bu hususun takdirine ve yaptıkları teklife ve haiz oldukları ehliyet ve iktidara göre talipler arasında işin dileğine ihalesine hükûmet serbesttir.

4 — Teklifler, Türkiyenin bütün kahve ihtiyacını tatmin edecek mahiyette olacak ve piyasa için hangi bir darlığa mucip olmıyacak surette memleket dahilinde en az 10,000 çuval stok bulundurulacaktır.

5 — Türkiyeye ithal olunacak kahvelerin bedelleri alâkadarların nam ve hesabına olarak Millî bir Bankada bloke edilecektir Bu para, ancak altıncı maddede yazılı olduğu veçhile sarfedilebilecek ve kahve mukabilinde hiçbir suretle döviz verilmiyecektir.

6 — Memlekete ithal edilecek kahve mukabilinde memleket mahsulât ve mamulâtından muadil kıymette eşyanın kahvenin menşei olan memlekete veya Türkiyeye eşyasına henüz pazar olmıyan memleketlere ihracı mecburidir.

7 — Memlekete ithal edilecek kahveler, memleket dahilinde beynelmilel fiat ve teamüllere göre toptancı tüccarlara satılacaktır. Tekliflerde, beynelmilel teamüle göre tesbit olunacak fiata ne nisbette zam yapılmak istenildiği dahi vazihan gösterilmelidir.

8 — Hükûmet, bu esaslar dahilinde ve üç sene müddetle aktedilecek mukavelename hükümlerinin tatbikini dilediği gibi kontrol ettirmek hakkını haizdir.

9 — Beynelmilel piyasa teamüllerine göre hareket olunması ve ya bu piyasa fiatlarından fazla fiatla satış yapılması veyahut her hangi bir sebep ve suretle mukavele ahkâmına riayet edilmemesi hallerinde tarafeyn arasında tehaddüs edecek ihtilâf hakem vasıtasiyle halledilecek ve üçüncü hakem İstanbul Ticaret odası reisi tarafından intihap olunacaktır.

10 — Taliplerin, tekliflerine İktisad vekâletince makbul ve muteber bir banka teminatı rapteylemeleri şarttır. Bu teminatın miktarı teklif yapılırken asgarî elli bin lira ve mukavele aktedilirken asgarî iki yüz bin liradır. Bu son teminat kül halinde, müteahhit mukavele hükümlerine riayet etmediği takdirde irat kaydedilecektir.

(1646) (3864)

Beyoğlu - Tünelbaşı - Yeniyol

Kız ve erkek **ALMAN LİSESİ** ve Ticaret Mektebi

Tam devreli Lise - Ticaret Mektebi - Almanca öğrenmek için ihzarı sınıf.

Derslere 9 Eylül Çarşamba başlanacaktır.

Kayıd muamelesi 1 Eylülden itibaren hergün saat 8 den 12 ye kadar nüfus tezkeresi, aşı kâğıdı, sıhhat raporu, 4 fotoğraf ve mektep tasdikname veya diploması ile yapılır. Fazla tafsilât için mektebe müracaat veya 44941 - 44942 ye telefon edilmesi.

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN

Eylûlün 2 inci çarşamba günü akşamı
Şirin Boğazın en şen gecesi
Mehtap - Musiki - Şiir

Şirketimiz geçen ay yaptığı mehtap âleminden aldığı büyük tecrübe ile bu defa sayın halkımızın tam huzur ve istirahati, eğlence programını görebilip işitebilmesi için lâzım gelen tertibatı almış, arzu edenlerin eğlence nihayetine kadar kalmıyarak daha erken avdetlerini de temin etmiştir.

MUSİKİ: Başta kıymetli sanatkârlarımız Bayan SAFİYE ve yüksek musiki üstatlarımızdan Bay SADETTİN ve KEMAL olmak üzere memleketimizin en yüksek sazende ve okuyucularından mürekkep olacaktır.

Hoparlörler Boğaziçinin bütün iki sahilini lâtif musiki nağmelerile çınlatacaklardır.

Yeni neslimizin en kudretli şairi Bay Faruk Nafizin Boğaziçi sevgisini söyliyen bir şiiri bu gece için bestelenerek notaları tab edilmiştir. Bu nota tenezzühe iştirak buyuran zevata vapur içinde tevzi edilecektir. Bundan başka üstat Bay Sadettinin yeni repertuvarına ait parçaları, balıkçı ve Dursun kaptan ve göçmen isimlerini taşıyan çok cazip ve millî eserleri okunacaktır.

Musiki grupunu hâmil olan araba vapurunun renk, renk elektrik ziyaları bu musiki ve mehtap âlemini bir kat daha canlandıracaktır. Saz heyeti ile hareket eden araba vapuru saat tam 21 de Bebek kanalından geçerek Haşimpaşa yalısı önünde kendisine iltihak edecek diğer vapur kafilesini bekliyecektir.

Bütün vapurlar musiki heyetini hâmil araba vapuru ile birlikte hafif seyir ile Yeniköy iskelesi hizasında Beykoz parkı önüne giderek orada bir saat tevakkuf ettikten sonra saat 23 te Beykozdan kalkarak 23,30 da Büyükderede Beyaz park önüne gelip bir buçuk saat kalacaklardır.

Bilhassa bu iki tevakkuf hengâmında musiki heyetimiz başta Bayan SAFİYE olduğu halde bütün varlıklarını göstereceklerdir.

Vapurların seyir ve hareketleri esnasında bir kazaya mahal kalmamak için bu mehtaba sandallarile iştirak edecek zevatın yalnız Beykoz ve Büyükdere koylarında evvelden toplanıp kalmaları ve vapurların arkalarına sandallarını bağlamaktan içtinap etmeleri sureti mahsusada rica olunur.

İstanbulun muhtelif semtlerinde ve Boğazın iki tarafında oturan muhterem halkımızın bu mehtaba iştiraklerini temin için aşağıda gösterilen seferler tertip edilmiştir:

1 — 74 No. lı vapur saat 19,20 de Beykozdan hareketle sıra ile Üsküdara kadar bütün Anadolu iskelelerine uğrayarak Üsküdardan

2 — 66 No. lı vapur saat 20 de Yenimahalleden hareketle sıra ile Rumeli Hisarına kadar bütün iskelelere uğrayarak R. Hisarından.

3 — 68 No. lı vapur 20,15 te köprüden hareketle Beşiktaş, Ortaköy, Arnavutköyü ve Bebekten

4 — 65 No. lı vapur 20,30 da Köprüden hiçbir iskeleye uğramaksızın doğru Bebeğe giderek.

Cümlesi 27 No. lı araba vapuruna iltihak edeceklerdir.

İşbu vapurlarda gidip gelme vapur ücreti herkes için bilâ istisna 37,5 kuruş olup pasolarla fotoğraflı ve hususî tenzilli karne ve kartlar muteber değildir. Ledelhace zuhurat postalar bu şerait altında kaldırılacaktır.

Vapur büfelerinde mutat fiat dahilinde ihtiyaca kâfi yiyecek ve içecek bulundurulacaktır.

71 No. lı vapur Köprünün Üsküdar iskelsinden saat 20,35 te kalkarak doğruca Bebekte kafileye iştirak ile bahrî alayın tam ortasında ahzimevki edecektir.

Bu vapur için ancak 500 bilet satılacak ve gidip gelme 37,5 kuruş bilet ücretinden başka 20 kuruş munzam bir ücret alınacaktır.

Büyükderede eğlenceler bittikten sonra saat birde 66 ve 74 No. lı vapurlar geldikleri gibi Rumeli ve Anadolu cihetindeki iskelelere uğrayarak yolcularını çıkaracaklar ve 71, 68 ve 65 No. lı vapurlarda bulunanlardan, istiyenler Boğazın muhtelif iskelelerine uğramak üzere hazırlanan diğer bir vapura nakledildikten sonra bu üç vapur 27 No. lı araba vapuru ile birlikte Beylerbeyine igderek saray önünde bir saat kadar festivale iştirak edecek ve sonra Köprüye avdet eyliyecektir.

DİKKAT: Çarşamba akşamı Salacak parkında yapılacak Udî muallim Fahri gecesi, arkadaşlarının bu eğlenceye iştiraki sebebile 4 Eylül cuma günü akşamına bırakılmıştır.

Sahibi Necmeddin Sadak Umumî neşriyat müdürü: Enis Til Akşam matbaası